78. సూరహ్ అన్-నబా'

అన్-నబా': The Great News, The Tiding, **వార్త,** సమాచారం. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇది పునరుత్థానం మరియు అంతిమ తీర్పులను గురించి తెలుపుతోంది. **40** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **రెండవ** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. **[(*)]** ఏ విషయాన్ని గురించి వారు (ఒకరినొకరు) ప్రశ్నించుకుంటున్నారు? [1]

2. ఆ మహా **వార్త**ను గురించేనా?

3. దేనిని గురించైతే వారు భేదాభిప్రాయాలను కలిగి ఉన్నారో!

4. అదికాదు! వారు త్వరలోనే దానిని తెలుసుకోగలరు.

5. ఎంత మాత్రము కాదు! వారు త్వరలోనే దానిని తెలుసుకోగలరు.

6. ఏమీ? మేము భూమిని పరుపుగా చేయలేదా?

7. మరియు పర్వతాలను మేకులుగా? [2]

8. మరియు మేము మిమ్మల్ని (స్త్రీ-పురుషుల) జంటలుగా సృష్టించాము.[3]

9. మరియు మేము నిద్రను, మీకు విశ్రాంతి నిచ్చేదిగా చేశాము.

10. మరియు రాత్రిని ఆచ్ఛాదంగా చేశాము.

11. మరియు పగటిని జీవనోపాధి సమయంగా చేశాము.

12. మరియు మేము మీపైన పటిష్ఠమైన ఏడు (ఆకాశాలను) నిర్మించాము.

13. మరియు (అందులో) ప్రకాశించే దీపాన్ని (సూర్యుణ్ణి) ఉంచాము.

14. మరియు మేఘాలనుండి ధారాపాతంగా వర్షాన్ని కురిపించాము.[4]

15. దానితో మేము ధాన్యం మరియు పచ్చికను (చెట్లుచేమలను) పెరిగించటానికి!

16. మరియు దట్టమైన తోటలను.

17. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం ఒక నిర్ణీత సమయం.[5]

18. ఆ రోజు బాకా ఊదబడినప్పుడు! అప్పుడు మీరంతా గుంపులు గుంపులుగా లేచివస్తారు.

19. మరియు ఆకాశం తెరువబడుతుంది, అందులో ద్వారాలు ఏర్పడుతాయి;

20. మరియు పర్వతాలు ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి.[6]

---

1) దైవప్రవక్త ('స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఖుర్ఆన్‌ను మరియు అతనిని ప్రవక్తగా అల్లాహ్ (సు.త.) ఎన్నుకున్న విషయాన్ని నమ్మలేక సత్యతిరస్కారులు ఒకరితోనొకరు ఈ విధంగా ప్రశ్నించుకున్నారు: "ఏమీ? పునరుత్థానం నిజమేనా? ఇతడు వాస్తవంగానే ప్రవక్తనా?" మొదలైనవి. దానికి అల్లాహ్ (సు.త.) స్వయంగా జవాబిచ్చాడు.

2) చూడండి, 16:15.

3) మానవులలో, జంతువులలో మరియు ఇతర ప్రాణంలేని వస్తువులలో కూడా జంట లున్నాయి. ఉదా: రాత్రిం-బవళ్ళు, సూర్య-చంద్రులు, ఆకాశం-భూమి, నలుపు-తెలుపు మొదలైనవి. ఇంకా చూడండి, 36:36.

4) *ము'అ'సిరాత్:* నీటితో నిండి ఉండి ఇంకా కురవని మేఘాలు.

5) చూడండి, 77:13.

6) చూడండి, 69:14, 14:48, 101:5, 70:9, 56:6, 20:105, మొదలైనవి.

21. నిశ్చయంగా, నరకం ఒక మాటు;

22. ధిక్కారుల గమ్యస్థానం;

23. అందులో వారు యుగాల తరబడి ఉంటారు.[7]

24. అందులో వారు ఎలాంటి చల్లదనాన్ని గానీ మరియు (చల్లని) పానీయాన్నిగానీ చవి చూడరు.

25. సలసల కాగే నీరు మరియు చీములాంటి మురికి (పానీయం) తప్ప! [8]

26. (వారి కర్మలకు) తగిన పూర్తి ప్రతిఫలంగా!

27. వాస్తవానికి వారు లెక్క తీసుకోబడు తుందని ఆశించలేదు.

28. పైగా వారు మా సూచనలను (ఆయాత్‌లను) అసత్యాలని తిరస్కరించారు.

29. మరియు మేము (వారు చేసిన) ప్రతిదానిని ఒక పుస్తకంలో వ్రాసిపెట్టాము.[9]

30. కావున మీరు (మీ కర్మల ఫలితాన్ని) చవిచూడండి. ఎందుకంటే, మేము మీకు శిక్ష తప్ప మరేమీ అధికం చేయము.[10]

31. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారికి సాఫల్యం (స్వర్గం) ఉంది;

32. ఉద్యానవనాలూ, ద్రాక్ష తోటలూ!

33. మరియు ఈడూజోడూగల (యవ్వన) సుందర కన్యలు;

34. మరియు నిండిపొర్లే (మధు) పాత్ర.

35. అందులో (స్వర్గంలో) వారు ఏలాంటి వ్యర్థపు మాటలుగానీ, అసత్యాలుగానీ వినరు.

---

7) చూడండి, 6:128 మరియు 11:107.

8) చూడండి, 38:57-58.

9) చూడండి, 36:12.

10) చూడండి, 4:56, 17:97.

36. (ఇదంతా) నీ ప్రభువు తరఫునుండి లభించే ప్రతిఫలం, చాలినంత బహుమానం.

37. భూమ్యాకాశాలు మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికీ ప్రభువైన అనంత కరుణామయుని (బహుమానం), ఆయన ముందు మాట్లాడే సాహసం ఎవ్వరికీ లేదు.

38. ఏ రోజునయితే ఆత్మ (*జిబ్రీల్*) [11] మరియు దేవదూతలు వరుసలలో నిలిచి ఉంటారో! అప్పుడు ఆ అనంత కరుణా మయుడు అనుమతించిన వాడు తప్ప, మరెవ్వరూ మాట్లాడలేరు; ఒకవేళ ఎవడైనా మాట్లాడినా అతడు సరైన మాటే మాట్లాడుతాడు.[12]

39. అదే అంతిమ సత్యదినం. కావున ఇష్టమున్న వాడు, తన ప్రభువు వైపునకు చేరే మార్గాన్ని అవలంబించాలి! [13]

40. నిశ్చయంగా, మేము అతి సమీపంలో ఉన్న శిక్షనుగురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించాము. ఆ రోజు ప్రతి మనిషి తన చేజేతులా చేసుకొని ముందు పంపుకున్న దంతా ప్రత్యక్షంగా చూసు కుంటాడు.[14] మరియు సత్యతిరస్కారి: "అయ్యో, నా పాడుగాను! నేను మట్టినయి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!" [15] అని వాపోతాడు.

*****

---

11) చూడండి, 16:2 మరియు 97:4.

12) అల్లాహ్ (సు.త.) దైవదూతలకు మరియు దైవప్రవక్తలకు ('అలైహిమ్ స.) మాట్లాడే అనుమతి నిస్తాడు. వారు కేవలం సత్యమే పలుకుతారు. చూడండి, 10:3.

13) చూడండి, 69:1.

14) చూడండి, 18:49 మరియు 75:13.

15) చూడండి, 69:27.

***

79. సూరహ్ అన్-నాజి'ఆత్

అన్-నాజి'ఆత్: Those Who Pull Out, బలవంతంగా **లాగు**, **ఈడ్చు**, లేక కఠినంగా తీయు వారు. ఇది సూరహ్ అన్-నబా' (78) తరువాత అవతరింపజేయబడిన చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. **46** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (అవిశ్వాసుల ప్రాణాలను) కఠినంగా **లాగి తీసే** వారి (దేవదూతల) సాక్షిగా! [1]

2. (విశ్వాసుల ప్రాణాలను) నెమ్మదిగా తీసేవారి (దేవదూతల) సాక్షిగా! [2]

3. (విశ్వంలో) తేలియాడుతూ పోయేవారి సాక్షిగా! [3]

4. మరియు పందెంలో వలే (ఒకరితో నొకరు) పోటీపడే వారి సాక్షిగా!

5. మరియు (తమ ప్రభువు) ఆజ్ఞానుసారం వ్యవహారాలు నిర్వహించేవారి (దేవదూతల) సాక్షిగా!

6. ఆరోజు (మొదటి) బాకా ధ్వని భూగోళాన్ని తీవ్రంగా కంపింపజేస్తుంది.[4]

7. దాని తర్వాత రెండవ సారి [5] బాకా ఊదబడుతుంది, (అప్పుడు అందరూ పునరుత్థరింపబడతారు).

8. ఆ రోజు (కొన్ని) హృదయాలు (భయంతో) దడదడలాడుతూ ఉంటాయి.

9. వారి చూపులు క్రిందికి వాలి ఉంటాయి.

10. వారు ఇలా అంటున్నారు: "ఏమీ? మనం మన పూర్వస్థితిలోకి మళ్ళీ తీసుకు రాబడతామా?

11. "మనం శిథిలమైన ఎముకలుగా మారి పోయిన తరువాత కూడానా?"

12. వారు (ఇంకా ఇలా) అంటారు: "అయితే ఈ తిరిగిరావట మనేది చాల నష్టదాయక మైనదే!"

13. కాని అది వాస్తవానికి, ఒకే ఒక (తీవ్రమైన) ధ్వని.

14. అప్పుడు వారందరూ, ఒకేసారి లేచి మైదానంలోకి వచ్చి ఉంటారు.

15. ఏమీ? నీకు మూసా వృత్తాంతం అందిందా? [6]

16. అతని ప్రభువు పవిత్ర 'తువా లోయలో అతనిని పిలిచినప్పుడు, [7]

17. (ఇలా అన్నాడు): "ఫిర్'ఔన్ వద్దకు వెళ్ళు, నిశ్చయంగా, అతడు ధిక్కారు డయ్యాడు.

18. "ఇక (అతనితో) ఇట్లను: 'ఏమీ? నీవు పాపరహితుడవు అవటానికి ఇష్టపడతావా?

19. 'మరియు నేను నీకు నీ ప్రభువు వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాను, మరి నీవు ఆయన పట్ల భీతికలిగి ఉంటావా?' "

20. తరువాత అతను (మూసా) అతడికి (ఫిర్'ఔన్‌కు) గొప్ప అద్భుత నిదర్శనాన్ని చూపాడు.

21. కాని అతడు (ఫిర్'ఔన్) దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించాడు మరియు (అతని మాటను) ఉల్లంఘించాడు.

22. ఆ తర్వాత అతడు (ఫిర్'ఔన్) వెనక్కి మరలిపోయి,(కుట్రలు) పన్నసాగాడు.

---

1) *నాజి'ఆత్:* బలవంతంగా, కఠినంగా లాగి తీయటం. *'గర్ఖన్:* మునిగి. ఈ సూరహ్‌లోని 1-5 ఆయతుల తాత్పర్యంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి.

2) *నష్'తన్:* ముడివిప్పటం - అంటే నెమ్మదిగా తీయటం.

3) *సబ్'హన్:* ఈదుట, తేలుతూ పోవుట.

4) ఇది మొదటి బాకా ధ్వని. దీనిని *నఫ్ఖయే ఫనా* అంటారు. అప్పుడు ప్రతీది నశిస్తుంది.

5) ఈ రెండవ బాకా ధ్వనితో అందరూ బ్రతికి తమ గోరీల నుండి బయటికి లేచి వస్తారు.

6) మూసా ('అ.స.)వృత్తాంతానికి చూ. 20:9-98.

7) అల్లాహ్ (సు.త.) మూసా ('అ.స.)తో మాట్లాడాడు. అతనిని సందేశహరునిగా ఎన్నుకున్నాడు.

23. పిదప (ప్రజలను) సమావేశపరచి, ఎలుగెత్తి చాటుతూ;

24. ఇలా అన్నాడు: "నేనే మీ యొక్క మహోన్నత ప్రభువును!" [8]

25. కావున అల్లాహ్ అతనిని ఇహపరలోకాల శిక్షకు గురిచేశాడు.[9]

26. నిశ్చయంగా, ఇందులో (అల్లాహ్‌కు) భయపడే ప్రతివ్యక్తి కొరకు గుణపాఠముంది.

27. ఏమీ? మిమ్మల్ని సృష్టించడం కఠినమయిన పనా? లేక ఆకాశాన్నా? ఆయనే కదా దానిని నిర్మించింది! [10]

28. ఆయన దాని కప్పు (ఎత్తు)ను చాలా పైకిలేపాడు. తరువాత దానిని క్రమపరిచాడు;

29. మరియు ఆయన దాని రాత్రిని చీకటిగా చేశాడు మరియు దాని పగటిని (వెలుగును) బహిర్గతం చేశాడు.

30. మరియు ఆ పిదప భూమిని పరచినట్లు చేశాడు.[11]

31. దాని నుండి దాని నీళ్ళను మరియు దాని పచ్చికను బయటికి తీశాడు;

32. మరియు పర్వతాలను (దానిలో) స్థిరంగా నాటాడు;

33. మీకు మరియు మీ పశువులకు జీవన సామగ్రిగా! [12]

34. ఇక ఆ గొప్ప దుర్ఘటన (పునరుత్థానదినం) వచ్చినప్పుడు;

35. ఆ రోజు మానవుడు తాను చేసిందంతా జ్ఞాపకం చేసుకుంటాడు;

36. మరియు చూసే వారి యెదుటకు, నరకాగ్ని స్పష్టంగా కనబడేటట్లు తేబడు తుంది.[13]

37. ఇక ధిక్కారంతో హద్దులుమీరి ప్రవర్తించిన వాడికి;

38. మరియు ఐహిక జీవితానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చిన వాడికి;

39. నిశ్చయంగా, నరకాగ్నియే, వాని నివాసస్థానమవుతుంది!

40. మరియు తన ప్రభువు ముందు నిలబడవలసివుంటుందన్న భయంతో తన మనస్సును దుష్టవాంఛలకు దూరంగా ఉంచిన వ్యక్తికి;

41. నిశ్చయంగా, స్వర్గమే, అతని నివాస స్థానమవుతుంది!

42. (ఓ ము'హమ్మద్!) వీరు నిన్ను - ఆ ఘడియను గురించి: "అసలు అది ఎప్పుడొస్తుంది?" అని అడుగుతున్నారు.

43. దాని గురించి చెప్పడానికి దాంతో నీకేమి సంబంధం?

44. దాని వాస్తవజ్ఞానం నీ ప్రభువుకే ఉంది!

45. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు, దానికి భయపడేవారిని హెచ్చరించే వాడవు మాత్రమే!

46. వారు దానిని చూసిన రోజు (తాము ప్రపంచంలో) కేవలం ఒక సాయంత్రమో లేక ఒక ఉదయమో గడిపినట్లు భావిస్తారు.[14] (1/8)

*****

---

8) చూడండి, 28:38, ఫిర్'ఔన్ తనను తాను దేవుడని చెప్పుకున్నాడు మరియు హద్దులు మీరి సత్యాన్ని తిరస్కరించాడు.
9) చూడండి, 7:137 అతని ఇహలోక శిక్షకు.
10) చూడండి, 2:29 మరియు 40:57.
11) *దహాహున్:* అంటే నిప్పుకోడి గుడ్డు ఆకారం అని కొందరు వ్యాఖ్యానించారు. ఈ రోజు సైంటిస్టులు భూమి ఆకారం నిప్పుకోడి గుడ్డు ఆకారంలో ఉందని నిరూపించారు.
12) చూడండి, 80:24-32.
13) చూడండి, 26:91.
14) మానవుడు చేసే – భూమికి చెందిన కాల పరిమాణం – పరలోకంలో ఉండదు. ఇంకా చూ. 2:259, 17:52, 18:19, 20:103-104, 23:112-113, 30:55. *'అషియ్యతున్:* అంటే జుహ్ర్ నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు మరియు *'దుహా:* అంటే సూర్యోదయం నుండి మధ్యాహ్నం వరకు.

***

80. సూరహ్ 'అబస

'అబస: He Frowned, కనుబొమలు / **భృకుటిముడివేసుకున్నాడు**, ముఖం చిట్లించు కున్నాడు, కోపముఖం చూపాడు. ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయ బడింది. ఒకసారి దైవప్రవక్త ('స'అస) పెద్ద (అష్రాఫ్) ఖురైషులతో మాట్లాడుతూ ఉంటారు. అప్పుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉమ్మె మక్తూమ్ (ర'ది.'అ.) వచ్చి కొన్ని ధర్మవిషయాలను గురించి ప్రశ్నిస్తారు. అతడు అంధుడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) అయిష్టతతో ముఖం చిట్లించు కుంటారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్‌లు అవతరింపజేయబడతాయి. (తిర్మిజీ', అల్బానీ ప్రమాణీకం) **42** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అతను (ప్రవక్త) **భృకుటి ముడివేసు కున్నాడు** మరియు ముఖం త్రిప్పుకున్నాడు;

2. ఆ గ్రుడ్డివాడు తన వద్దకు వచ్చాడని!

3. కాని నీకేం తెలుసు? బహుశా అతడు తనను తాను సంస్కరించుకోవచ్చు!

4. లేదా అతడు హితబోధ పొందవచ్చు మరియు ఆ హితబోధ అతనికి ప్రయోజనకరం కావచ్చు!

5. కాని అతడు, ఎవడైతే తనను తాను స్వయంసమృద్ధుడు, అనుకుంటున్నాడో!

6. అతని పట్ల నీవు ఆసక్తి చూపుతున్నావు.[1]

7. ఒకవేళ అతడు సంస్కరించుకోకపోతే నీపై బాధ్యత ఏముంది? [2]

1) ఇక్కడ సూచించబడుతున్నది ఏమిటంటే విధేయులను ఉపేక్షించి, విముఖులయ్యేవారికి బోధన చేయటానికి, ఆసక్తి చూపనవసరం లేదు!

2) నీ బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే. నీవు వారి వెంటపడి బ్రతిమాల నవసరం లేదు.

8. కాని, ఎవడైతే తనంతటతాను, నీ వద్దకు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడో!

9. మరియు (అల్లాహ్ యెడల) భీతిపరుడై ఉన్నాడో!

10. అతనిని నీవు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నావు.

11. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక హితోపదేశం.[3]

12. కావున ఇష్టమున్నవారు దీనిని స్వీకరించవచ్చు!

13. ఇది ప్రతిష్ఠాత్మకమైన పుటలలో (వ్రాయబడి) ఉన్నది;

14. మహోన్నతమైనది, పవిత్రమైనది;

15. లేఖకుల (దేవదూతల) చేతులలో;

16. వారు గౌరవనీయులైన సత్పురుషులు (ఆజ్ఞానువర్తనులు).

17. మానవుడు నాశనంగాను! అతడు ఎంత కృతఘ్నుడు! [4]

18. ఆయన (అల్లాహ్) దేనితో అతనిని సృష్టించాడు?

3) చూడండి, 7:172.

4) ఎట్టి ప్రమాణం లేకుండానే పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే మానవుడికి ఈ శాపం!

19. అతనిని, వీర్యబిందువుతో సృష్టించాడు తరువాత అతనిని తగినవిధంగా తీర్చిదిద్దాడు.

20. ఆ తరువాత, అతని మార్గాన్ని అతనికి సులభతరం చేశాడు; [5]

21. ఆపైన అతనిని మరణింపజేసి గోరీలోకి చేర్చాడు;

22. మళ్ళీ ఆయన (అల్లాహ్) కోరినపుడు అతనిని తిరిగి బ్రతికించి లేపాడు.

23. అలా కాదు, ఆయన (అల్లాహ్) ఆదేశించిన దానిని (మానవుడు) నెరవేర్చ లేదు.

24. ఇక, మానవుడు తన ఆహారాన్ని గమనించాలి!

25. నిశ్చయంగా, మేము నీటిని (వర్షాన్ని) ఎంత పుష్కలంగా కురిపించాము.

26. ఆ తరువాత భూమిని (మొలిచే మొక్క లతో) చీల్చాము, ఒక అద్భుతమైన చీల్చుతో!

27. తరువాత దానిలో ధాన్యాన్ని పెంచాము;

28. మరియు ద్రాక్షలను మరియు కూరగాయలను;

29. మరియు ఆలివ్ (*'జైతూన్*) మరియు ఖర్జూరపు చెట్లను;

30. మరియు దట్టమైన తోటలను;

31. మరియు (రకరకాల) పండ్లను మరియు పచ్చికలను;

32. మీకు మరియు మీ పశువులకు జీవనసామగ్రిగా.

33. ఎప్పుడైతే, చెవులను చెవిటిగా చేసే ఆ గొప్ప ధ్వని వస్తుందో!

5) అంటే అతనికి మంచీ-చెడుల మార్గాలు స్పష్టంగా తెలుపబడ్డాయి.

34. ఆరోజు, మానవుడు తనసోదరుని నుండి దూరంగా పారిపోతాడు;

35. మరియు తన తల్లి నుండి మరియు తండ్రి నుండి;

36. మరియు తన భార్య (*సాహిబతి*) నుండి మరియు తన సంతానం నుండి.

37. ఆ రోజు వారిలో ప్రతి మానవునికి తనను గురించి మాత్రమే చాలినంత చింత ఉంటుంది.[6]

38. ఆరోజు కొన్నిముఖాలు ఆనందంతో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి;

39. అవి చిరునవ్వులతో ఆనందో త్సాహాలతో కళకళలాడుతుంటాయి.

40. మరికొన్ని ముఖాలు ఆ రోజు దుమ్ముకొట్టుకొని (ఎంతో వ్యాకులంతో) నిండి ఉంటాయి.

41. అవి నల్లగా మాడిపోయి ఉంటాయి;

42. అలాంటివారు, వారే! సత్య తిరస్కారులైన దుష్టులు.

*****

6) అంటే ప్రతి మానవుడు తన వారిని నిర్లక్ష్యం చేస్తాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "పునరుత్థాన దినమున మానవులందరూ నగ్న శరీరులై ఉంటారు మరియు వారి కాళ్ళలో మేజోళ్ళు ఉండవు మరియు వారు *ఖత్నా* చేయబడకుండా ఉంటారు." అప్పుడు 'ఆయి'షహ్ (ర.'అన్హా): "ఏమీ ఈ విధంగా మర్మాంగాల మీద దృష్టిపడదా?" అని అడుగుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయత్ చదువుతారు. (తిర్మిజీ', నసాయీ').

***

81. సూరహ్ అత్-తక్వీర్

అత్-తక్వీర్: Shrouding in Darkness, **(అంధకారంలో) చుట్టివేయబడటం**,మూయబడటం, కాంతిని కోల్పోవటం. ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్ (బహుశా అవతరణలో ఏడవది). ఇది అంతిమ ఘడియను సూచిస్తోంది. 8-9 ఆయత్‌లలో అజ్ఞానకాలపు ముష్రిక్ అరబ్బులు తమ ఆడ శిశువులను పుట్టిన వెంటనే సజీవంగా మట్టిలో పూడ్చివేసే దారుణమైన సామాజిక దురాచారం పేర్కొనబడింది. ఈ సూరహ్‌లో పునరుత్థానదినపు దృశ్యం చూపబడింది. అందుకే దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఎవనికైతే పునరుత్థానదినపు దృశ్యాన్ని చూడాలని ఉందో అతడు *సూరహ్ అత్-తక్వీర్* (81), *సూరహ్ అల్-ఇన్ఫితార్* (82) మరియు *సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఖ్* (84)లు ధ్యానంతో చదవాలి." (తిర్మిజీ', ముస్నద్ అ'హ్మద్; అల్బానీ ప్రమాణీకం). **29** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సూర్యుడు **(అంధకారంలో) చుట్టివేయబడి** కాంతిహీనుడైనప్పుడు! [1]

2. మరియు నక్షత్రాలు (కాంతిని కోల్పోయి) రాలిపోవుప్పుడు!

3. మరియు పర్వతాలు కదిలించబడినప్పుడు! [2]

4. మరియు నిండు సూడిఒంటెలు, నిరపేక్షంగా వదిలివేయబడినప్పుడు!

5. మరియు క్రూరమృగాలన్నీ ఒకచోట సమకూర్చబడినప్పుడు! [3]

6. మరియు సముద్రాలు ఉప్పొంగిపోయినప్పుడు! [4]

7. మరియు ఆత్మలు (శరీరాలతో) తిరిగి కలుపబడినప్పుడు! [5]

8. మరియు సజీవంగా పాతిపెట్టడిన బాలిక ప్రశ్నించబడినప్పుడు:

9. ఏ అపరాధానికి తాను హత్యచేయబడిందని?

10. మరియు కర్మపత్రాలు తెరువబడినప్పుడు! [6]

---

1) పునరుత్థాన దినమున సూర్యచంద్రులు చుట్టివేయబడతారు. ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

2) పర్వతాలు భూమి నుండి ఊడబెరికి ఏకిన దూదివలే గాలిలో ఎగురవేయబడతాయి. చూడండి, 20:105-107 మరియు 14:48.

3) చూడండి, 6:38.

4) ఈ ఆయత్‌కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యమివ్వబడింది: "లేక సముద్రాలలో అగ్ని జ్వాలలు చెలరేగినప్పుడు."

5) దీనిని ఎన్నోవిధాలుగా వ్యాఖ్యానించారు, ఎక్కువగా సమ్మతమైనది: 'ఒకే ధర్మంవారు ఒక చోట జమచేయబడతారు. యూదులందరు ఒక చోట, క్రైస్తవులు ఒక చోట మరియు ముస్లింలు ఒక చోట.'

6) కర్మపత్రాలు మరణించిన రోజు మూయబడి పునరుత్థాన దినమున మరల తెరువబడతాయి. అప్పుడు కర్మపత్రాలు పుణ్యాత్ములకు కుడి చేతులలో మరియు

11. మరియు ఆకాశం ఒలిచివేయబడి నప్పుడు!

12. మరియు నరకాగ్ని మండించబడి నప్పుడు!

13. మరియు స్వర్గం దగ్గరకు తీసుకురాబడి నప్పుడు!

14. ప్రతిఆత్మ తాను చేసితెచ్చిన కర్మలను తెలుసుకుంటుంది.

15. అలాకాదు! నేను తొలగిపోయే నక్షత్రాల సాక్షిగా చెబుతున్నాను;

16. (ఏవైతే) వేగంగా తిరుగుతూ కనుమరు గవుతున్నాయో![7]

17. మరియు గడచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

18. మరియు ప్రకాశించే ఉదయం సాక్షిగా!

19. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) గౌరవనీయుడైన సందేశహరుడు తెచ్చిన వాక్కు![8]

20. అతను (జిబ్రీల్) మహా బలశాలి, సింహాసన (*'అర్ష్*)[9] అధిపతి సన్నిధిలో ఉన్నత స్థానం గలవాడు!

21. అతని ఆజ్ఞలు పాటింపబడతాయి మరియు (అతను) విశ్వసనీయుడు!

22. మరియు (ఓ ప్రజలారా!) మీ సహచరుడు పిచ్చివాడు కాడు![10]

23. మరియు వాస్తవంగా, అతను ఆ సందేశహరుణ్ణి (జిబ్రీల్‌ను) ప్రకాశవంతమైన దిఙ్మండలంలో చూశాడు.[11]

24. మరియు అతను (ము'హమ్మద్) అగోచరజ్ఞానాన్ని ప్రజల నుండి దాచేవాడు కాడు.

25. మరియు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) శపించ (బహిష్కరించ) బడిన షై'తాన్ వాక్కు కాదు.

26. మరి మీరు ఎటు పోతున్నారు?

27. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సర్వలోకాలకు ఒక హితోపదేశం.

28. మీలో, ఋజుమార్గంలో నడవదలచు కున్న ప్రతివాని కొరకు.

29. మరియు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ తలచనంత వరకు, మీరు తలచినంత మాత్రాన ఏమీ కాదు.[12] (1/4)

*****

పాపాత్ములకు ఎడమ చేతులలో ఇవ్వబడతాయి.

7) *అల్-జవారి:* నడిచేది, తిరిగేది. *అల్-కున్నస్:* దాక్కునేది, కనుమరుగయ్యేది.

8) అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.) తెచ్చిన వాక్కు.

9) *అల్-'అర్షు:* సింహాసనం లేక విశ్వాధికార పీఠం. ఈ పదం అవతరణలో ఇక్కడ మొదటి సారి వచ్చింది. వివరాలకు చూడండి, 7:54.

10) చూడండి, 7:184. ఈ వాక్యం మక్కా వాసులతో చెప్పబడింది. ఇంకా విశదమయ్యే విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) ఒక మానవుడు మరియు అల్లాహ్ (సు.త.) ఎన్నుకొన్న ప్రవక్త.

11) చూడండి, 53:5 దైవప్రవక్త ('స'అస) జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను రెండుసార్లు అతని నిజరూపంలో చూశారు. మొదటిసారి ఇక్కడ, రెండవసారి మేరాజ్ రాత్రిలో.

12) ఇటువంటి మరో ఆయత్ కోసం చూడండి, 76:29-30.

***

82. సూరహ్ అల్-ఇన్ఫి'తార్

అల్-ఇన్ఫి'తార్: The Cleaving, **చీలిపోవుట,** బీటలువారుట, బ్రద్దలగుట, పెళ్ళుమనుట, ప్రేలుట, పగులుట. కొందరు దీనిని మొదటి **మక్కా** కాలపు, మరికొందరు చివరి మక్కాకాలపు సూరహ్ అని అంటారు. **19** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్‌లో ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆకాశం **చీల్చబడి**నప్పుడు![1]

2. మరియు నక్షత్రాలు చెదిరిపోయినప్పుడు!

3. మరియు సముద్రాలు పొంగి పొరలిపోయి నప్పుడు!

4. మరియు సమాధులు పెళ్ళగింప (తెరువ) బడినప్పుడు!

5. ప్రతి వ్యక్తికి తాను చేసి పంపుకున్నది మరియు వెనుక వదలిపెట్టింది అంతా తెలిసిపోతుంది.

6. ఓ మానవుడా! పరమదాత అయిన నీ ప్రభువును గురించి, ఏ విషయం నిన్ను ఏమరుపాటుకు గురిచేసింది?

7. ఆయనే నిన్ను సృష్టించాడు, తరువాత ఎలాంటి లోపం లేకుండా నిన్ను తీర్చిదిద్దాడు మరియు నిన్ను తగిన ప్రమాణంలో రూపొందించాడు.

8. తాను తలచిన ఆకారంలో నిన్ను మలిచాడు.

9. అలాకాదు! వాస్తవానికి మీరు (పరలోక) తీర్పును అబద్ధమని తిరస్కరిస్తున్నారు!

10. మరియు, నిశ్చయంగా! మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉండేవారు (దేవదూతలు) ఉన్నారు.[2]

11. వారు, గౌరవనీయులైన లేఖకులు;

12. మీరు చేసేదంతా తెలుసుకునేవారు!

13. నిశ్చయంగా పుణ్యాత్ములు[3] సుఖ సంతోషాలలో తేలియాడుతూ ఉంటారు.

14. మరియు నిశ్చయంగా, దుష్టులు భగగమండే నరకాగ్నిలో ఉంటారు.[4]

15. తీర్పు దినమున వారు అందులో ప్రవేశిస్తారు.

16. మరియు వారు దానినుండి ఎంతమాత్రం తప్పించుకోలేరు.

17. మరియు ఆ తీర్పుదినం అంటే ఏమిటో నీకెలా తెలుస్తుంది?

18. అవును మరి! ఆ తీర్పుదినం అంటే ఏమిటో నీకెలా తెలుస్తుంది?

19. ఆ దినమున ఏ మానవునికి కూడా ఇతరునికి ఎలాంటి సహాయం చేసే అధికారం ఉండదు. మరియు ఆ రోజు నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్‌కే ఉంటుంది.[5]

*****

---

1) ఇది పునరుత్థాన దినపు సూచన.

2) చూడండి, 50:17-18.

3) *అబ్‌రార్:* ధర్మనిష్ఠాపరులు, దైవభక్తిపరులు, Righteous, ఋజువర్తనులు, ధర్మశీలురు, న్యాయనిష్ఠ గలవారు.

4) చూడండి, 42:7.

5) చూడండి, 40:16.

***

83. సూరహ్ అల్-ము'తఫ్ఫిఫీన్

అల్-ము'తఫ్ఫిఫీన్: Those Who Deal in Fraud, **తగ్గించి ఇచ్చేవారు**, లోభత్వం చూపే వారు, కొలతలలో తూనికలలో మోసం చేసే వారు. కొందరు దీనిని **మక్కా** చివరి కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. మరికొందరు దైవప్రవక్త ('స'అస) మదీనా వచ్చినప్పుడు అక్కడి వారు కొలతలలో మరియు తూనికలలో తగ్గించేవారు. ఆసందర్భంలో ఈసూరహ్ అవతరింపజేయ బడిందంటారు (ఇబ్నె మాజా). సూరహ్ అల్-'అంకబూత్ (29) కూడా ఇదే విధంగా రెండు చోట్లలో అవతరింపజేయబడినట్లు భావింపబడుతోంది. **36** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. కొలతలలో, తూనికలలో **తగ్గించి ఇచ్చే వారికి** వినాశముంది.

2. వారు ప్రజల నుండి తీసుకునేటప్పుడు పూర్తిగా తీసుకుంటారు.

3. మరియు తాము ప్రజలకు కొలిచిగానీ లేక తూచిగానీ ఇచ్చేటప్పుడు మాత్రం తగ్గించి ఇస్తారు. [1]

4. ఏమీ? ఇలాంటివారు తిరిగి బ్రతికించి లేపబడరని భావిస్తున్నారా?

5. ఒక గొప్ప దినమున!

6. సర్వ లోకాల ప్రభువు సమక్షంలో ప్రజలు అందరూ నిలబడే రోజు. [2]

7. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, దుష్టుల కర్మపత్రం సిజ్జీనులో ఉంది.

8. ఆ సిజ్జీన్ అంటే నీవు ఏమను కుంటున్నావు?

9. వ్రాసిపెట్టబడిన (చెరగని) గ్రంథం.[3]

10. సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి ఆ రోజు వినాశముంది.

11. వారికే! ఎవరైతే తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరిస్తారో!

12. మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించే పాపిష్ఠుడు తప్ప, మరెవ్వడూ దానిని (తీర్పు దినాన్ని) తిరస్కరించడు.

13. మా సూచనలు (ఆయాత్‌లు) అతడికి వినిపించబడినప్పుడు అతడు: "ఇవి పూర్వకాలపు కట్టుకథలే!" అని అంటాడు.

14. అలాకాదు! వాస్తవానికి వారి హృదయాలకు వారి (దుష్ట) కార్యాల త్రుప్పు పట్టింది. [4]

15. అంతేకాదు, ఆ రోజు నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువు కారుణ్యం నుండి నిరోధింప బడతారు.

16. తరువాత వారు నిశ్చయంగా, భగభగ మండే నరకాగ్నిలోకి పోతారు.

---

1) ఒక 'హదీస్'లో ఇలాఉంది:"ఏసమాజంవారైతే కొలతలలో మరియు తూనికలలో తగ్గిస్తారో! వారిపై కరువు మరియు పరిపాలకుల ఆగడాలు విరుచుకుపడతాయి." (ఇబ్నె-మాజా – అల్బానీ దీనిని 'స'హీ'హ్‌గా ప్రమాణీకరించారు). ఈ మూడు ఆయతులు అన్నిరకాల మోసాలను ఖండిస్తున్నాయి.

2) ఇది వారే చేస్తారు, ఎవరైతే, పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.త.) ముందు నిలబడ వలసి ఉందని నమ్మరో! వారికి అల్లాహ్ (సు.త.) భయంలేదు, ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

3) *సిజ్జీన్,* అంటే కారాగారం. ఇక్కడ చెరిగిపోకుండా నష్టంకాకుండా వ్రాసిపెట్టబడిన గ్రంథమని అర్థం.

4) *రానా:* అంటే పాపాల వల్ల హృదయం మీద ఏర్పడే ఒక నల్లమచ్చ. 'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: "మానవుడు పాపం చేసినపుడు అతని హృదయం మీద ఒక నల్లమచ్చ ఏర్పడుతుంది. ఒకవేళ అతడు పశ్చాత్తాపపడి ఆ పాపం మరల చేయకుంటే అది దూరమైపోతుంది. ఒకవేళ అతడు పాపం మీద పాపం చేస్తూ ఉంటే ఆ నల్లమచ్చ పెరుగుతుంది. చివరకు అది అతని హృదయం మీద పూర్తిగా క్రమ్ముకొంటుంది. అదే 'రానా' అని పేర్కొనబడినది." (తిర్మిజీ', ఇబ్నె-మాజా, ముస్నద్ అ'హ్మద్).

17. అప్పుడు వారితో: "దేనినైతే మీరు అసత్యమని తిరస్కరిస్తూ వచ్చారో, అది ఇదే!" అని చెప్పబడుతుంది.

18. అలా కాదు! నిశ్చయంగా, ధర్మ నిష్ఠాపరుల (పుణ్యాత్ముల) కర్మపత్రం మహోన్నత గ్రంథం (*'ఇల్లియ్యీన్*)లో ఉంది. [5]

19. మరి ఆ *'ఇల్లియ్యీన్* అంటే నీవు ఏమనుకుంటున్నావు?

20. అది వ్రాసిపెట్టబడిన ఒక గ్రంథం.

21. దానికి, (అల్లాహ్‌కు) సన్నిహితులైన వారు (దేవదూతలు) సాక్ష్యంగా ఉంటారు. [6]

22. నిశ్చయంగా, పుణ్యాత్ములు సుఖ సంతోషాలలో ఉంటారు.

23. ఎత్తైన ఆసనాలపై కూర్చొని (స్వర్గ దృశ్యాలను) తిలకిస్తూ. [7]

24. వారి ముఖాలు సుఖసంతోషాలతో కళకళలాడుతూ ఉండటం నీవు చూస్తావు.

25. సీలు చేయబడిన నాణ్యమైన మధువు వారికి త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది. [8]

26. దాని చివరి చుక్కలోనూ కస్తూరి సువాసన ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని పొంద టానికి అపేక్షించే వారంతా ప్రయాసపడాలి.

27. మరియు దానిలో (ఆ మధువులో) తస్నీమ్ కలుపబడి ఉంటుంది. [9]

28. అదొక చెలమ, (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యం పొందినవారే దాని నుండి త్రాగుతారు. [10]

29. వాస్తవానికి (ప్రపంచంలో) అపరాధులు విశ్వసించిన వారిని హేళన చేసేవారు.

30. మరియు వీరు (విశ్వాసులు), వారి (అవిశ్వాసుల) యెదుటనుండి పోయి నప్పుడు, వారు (అవిశ్వాసులు) పరస్పరం కనుసైగలు చేసుకునేవారు.

31. మరియు (అవిశ్వాసులు) తమ ఇంటి వారి దగ్గరికి పోయినప్పుడు (విశ్వాసులను గురించి) పరిహసిస్తూ మరలేవారు.

32. మరియు (విశ్వాసులను) చూసినపు డల్లా: "నిశ్చయంగా, వీరు దారితప్పినవారు!" అని అనేవారు.

33. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) వీరి (విశ్వాసుల) మీద కాపలాదారులుగా పంపబడలేదు!

34. కాని ఈ రోజు (పునరుత్థాన దినంనాడు) విశ్వసించినవారు, సత్యతిరస్కారులను చూసి నవ్వుతారు.

35. ఎత్తైన ఆసనాలపై కూర్చొని (స్వర్గ దృశ్యాలను) తిలకిస్తూ (ఇలా అంటారు):

36. "ఇక! ఈ సత్యతిరస్కారులకు, వారి చేష్టలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా దొరుకునా?" (3/8)

*****

---

5) *'ఇల్లియ్యీను, 'ఉలువ్వున్:* ఎత్తైన స్థలం. ఇది సిజ్జీన్‌కు విరుద్ధ పదం. ఇది ఆకాశాలలో, స్వర్గంలో *సిద్‌రతుల్ మున్‌తహా,* లేక *'అర్ష్* దగ్గర ఉన్నచోటు. అక్కడ పుణ్యాత్ముల కర్మ పత్రాలు భద్ర పరచబడి ఉంటాయి.

6) *యష్‌హదు:* అంటే ఇక్కడ పర్యవే క్షిస్తుంటారు, అనే అర్థం కూడా వస్తుంది.

7) చూడండి, 75:23.

8) *ర'హీఖున్:* స్వచ్ఛమైన, తేటైన, ఉత్తమమైన, మధురమైన పానీయం, అందులో ఎట్టి కల్తీ ఉండదు. *మ'ఖ్తూమున్:* సీలు చేయబడినది. దాని స్వచ్ఛతకు హామీగా. కొందరు *'ఖితామున్* - అంటే సువాసన అంటారు. దాని సువాసన కస్తూరి వలే ఉంటుంది. (ఇబ్నె-కసీ'ర్). 'హదీస్'లో ఉంది: "ఏ విశ్వాసుడైతే, దప్పికగొన్న విశ్వాసునికి నీరు త్రాపుతాడో పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.త.) అతనికి *ర'హీఖ్ అల్-మ'ఖ్తూమ్* త్రాపుతాడు మరియు అన్నం పెట్టిన వాడికి స్వర్గపు ఫలాలు తినిపిస్తాడు. మరియు వస్త్రాలు లేనివానికి వస్త్రాలు ఇచ్చేవానికి స్వర్గపు వస్త్రాలు ప్రసాదిస్తాడు." (ముస్నద్ అ'హ్మద్, 3/13-14).

9) *తస్నీమున్:* ఎత్తైన స్థలం. ఆ పానీయం స్వర్గపు ఎత్తైన ప్రదేశం నుండి చెలమల ద్వారా వస్తుంది.

10) చూడండి, 76:5-6.

***

84. సూరహ్ అల్-ఇన్‌షిఖాఖ్

అల్-ఇన్‌షిఖాఖ్: The Splitting asunder, **బ్రద్దలవటం**, ప్రేలిపోవటం, పగిలిపోవటం,ఖండన. ఇది *సూరహ్ అల్-ఇన్‌ఫి'తార్* (82) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. చివరి **మక్కా** సూరాహ్ లలో ఒకటి. **25** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆకాశం **బ్రద్దలయి**పోయినప్పుడు! [1]

2. మరియు అది తన ప్రభువు ఆదేశపాలన చేసింది మరియు అదే దాని విధ్యుక్త ధర్మం.[2]

3. మరియు భూమి విస్తరింపజేయబడి (చదునుగా చేయబడి) నప్పుడు;

4. మరియు అది తన లోపల ఉన్నదంతా బయటికి విసరివేసి, ఖాళీ అయినప్పుడు;

5. అది తన ప్రభువు ఆదేశపాలన చేసింది మరియు అదే దాని విధ్యుక్త ధర్మం.

6. ఓ మానవుడా! నిశ్చయంగా, నీవు నీ ప్రభువు వైపునకు, నీ (మంచి-చెడు) కర్మలను తీసుకొని మరలుతున్నావు, ఒక నిశ్చిత మరలు. అప్పుడు నీవు నీ (కర్మల ఫలితాన్ని) పొందుతావు.

7. అప్పుడు తన కర్మపత్రం కుడిచేతిలో ఇవ్వబడినవాడి నుండి; [3]

8. అతనిలెక్క అతితేలికగా తీసుకోబడగలదు.

9. మరియు అతడు సంతోషంగా తనవారి దగ్గరకు మరలిపోతాడు!

10. ఇక తన కర్మపత్రం వీపు వెనుక నుండి ఇవ్వబడినవాడు; [4]

11. అప్పుడతడు తన నాశనాన్నే కోరుకుంటాడు;

12. మరియు అతడు మండుతున్న నరకాగ్నిలో పడిపోతాడు.

13. వాస్తవానికి, అతడు (ప్రపంచంలో) తనవారి మధ్య సుఖసంతోషాలలో మునిగి ఉండేవాడు. [5]

14. వాస్తవానికి, అతడు (మా వైపుకు) మరలిరాడని భావించేవాడు.

1) అంటే పునరుత్థాన దినము.
2) చూడండి, 20: 105-107.
3) చూడండి, 69:19.
4) చూడండి, 69:25-26.
5) చూడండి, 75:33.

15. అలాకాదు! వాస్తవానికి, అతని ప్రభువు అతనిని గమనిస్తూ ఉండేవాడు.

16. కనుక, నేను సంధ్యకాలపు ఎరుపు సాక్షిగా చెబుతున్నాను! [6]

17. రాత్రి సాక్షిగా, అది ప్రోగుచేసేవాటి సాక్షిగా!

18. పూర్ణచంద్రుని సాక్షిగా! [7]

19. మీరందరూ తప్పనిసరిగా ఒక స్థితినుండి మరొక స్థితికి క్రమక్రమంగా మారుతూపోవలసి ఉంటుంది. [8]

20. అయితే వీరికేమయింది? వీరు ఎందుకు విశ్వసించరు?

21. మరియు ఖుర్ఆన్ వీరి ముందు పఠింపబడినప్పుడు వీరెందుకు సాష్టాంగం (సజ్దా) చేయరు? [9] ۩

22. అలా కాదు! ఈ సత్యతిరస్కారులు దీనిని అసత్యమంటున్నారు.

23. మరియు వారు కూడబెట్టేదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.

24. కాబట్టి వారికి (పరలోకంలో) లభించే వ్యధాభరితమైన శిక్ష యొక్క వార్తనివ్వు –

25. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారికి తప్ప – వారికి ఎన్నటికీ అంతంగాని ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

*****

6) *అష్-షఫఖు:* సూర్యాస్తమయం తరువాత ఆకాశంలో కనబడే ఎరుపు, సంధ్యారుణిమ. అది 'ఇషా సమయం మొదలయ్యే వరకు ఉంటుంది.
7) *అత్తసఖు:* అంటే పౌర్ణమినాటి చంద్రుడు.
8) *'తబఖున్:* కఠినత. ఇక్కడ కఠినాలు అంటే ఒక స్థితి నుండి మరొక స్థితికి మారటం.
9) 'హదీస్'ల ద్వారా దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'స'హాబా (ర'ది.'అన్హుమ్)లు, ఇక్కడ సజ్దా చేశారని తెలుస్తుంది.

***

85. సూరహ్ అల్-బురూజ్

అల్-బురూజ్: **తారాగణం,** బురుజులు, The Big Stars , The Great Constillations, తారాగణం, నక్షత్రరాశులు, నక్షత్రసముదాయం. ఇది *సూరహ్ అష్-షమ్స్* (91) తరువాత అవతరింపజేయబడిన **మక్కా** సూరహ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) 'జుహ్ర్ మరియు *'అస్ర్* నమాజులలో *సూరహ్ అల్-బురూజ్* (85) మరియు *సూరహ్ అత్-'తారిఖ్* (86) చదివేవారు. (తిర్మిజీ'). 4-7వ ఆయత్‌లలో, ప్రాచీనకాలంలో స'ఊదీ 'అరేబియాలో ఉన్న నజ్‌రాన్ యొక్క సత్యతిరస్కారులు విశ్వాసులను అగ్ని కందకంలో త్రోసి చంపిన దారుణ సంఘటన పేర్కొనబడింది. ఈ విధమైన దౌర్జన్యాలు ఇతర చోట్లలో కూడా జరిగినట్లు పేర్కొనబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి, ఇబ్నె-కసీ'ర్. **22** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. విస్తారమైన **తారాగణం** గల ఆకాశం సాక్షిగా! [1]

2. వాగ్దానం చేయబడిన (పునరుత్థాన) దినం సాక్షిగా!

3. చూచేదాని (దినం) మరియు చూడబడేదాని (దినం) సాక్షిగా! [2]

4. అగ్ని కందకం (*ఉ'ఖ్దూద్*) వారు నాశనం చేయబడ్డారు. [3]

5. ఇంధనంతో తీవ్రంగా మండే అగ్నిని రాజేసేవారు.

6. వారు దాని (ఆ కందకం) అంచుపై కూర్చొని ఉన్నప్పుడు; [4]

7. మరియు తాము విశ్వాసుల పట్ల చేసే ఘోర కార్యాలను (సజీవ దహనాలను) తిలకించేవారు.

8. మరియు వారు విశ్వాసుల పట్ల కసి పెంచుకోవడానికి కారణం – వారు (విశ్వాసులు) సర్వ శక్తిమంతుడు, సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడైన – అల్లాహ్‌ను విశ్వసించడం మాత్రమే!

---

1) చూడండి, 25:61.

2) ఈ ఆయత్ వ్యాఖ్యానంలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. ఇమామ్ షౌకాని ఒక 'హదీస్' ఆధారంగా అన్నారు: *షాహిదున్* అంటే *జుము'అహ్* దినం. ఆ రోజు విశ్వాసి చేసిన పని, పునరుత్థాన దినమున దానికి సాక్ష్యమిస్తుంది. *మష్హూదున్:* అంటే 9వ జు'ల్ 'హజ్జ్, 'అరఫాత్ దినం. ఏ రోజైతే ముస్లింలు 'హజ్జ్ కొరకు సమావేశమవుతారో! మరొక తాత్పర్యం: "అంతా చూసే ఆయన, అల్లాహుత'ఆలా సాక్షిగా మరియు ఆయన సాక్షిగా నిలిపేవాని సాక్షిగా!"

3) పైన పేర్కొన్నట్లు నజ్‌రాన్‌లోని సత్య తిరస్కారులు, ఆ కాలపు విశ్వాసులను ఒక అగ్ని కందకంలో త్రోసి చంపేవారు.

4) విశ్వాసులను అగ్నిలో వేసి వారు (సత్య తిరస్కారులు) చూసి ఆనందించేవారు.

9. అయనే! ఎవరికైతే భూమ్యాకాశాల ఆధిపత్యం ఉందో! మరియు అల్లాహ్‌యే ప్రతిదానికి సాక్షి.

10. ఎవరైతే విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను హింసిస్తారో, ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపంతో క్షమాపణకోరరో! నిశ్చయంగా, అలాంటి వారికి నరకశిక్ష ఉంటుంది. మరియు వారికి మండే నరకాగ్ని శిక్ష విధించబడుతుంది.

11. నిశ్చయంగా విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారి కొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనా లుంటాయి.[5] అదే గొప్ప విజయం.

12. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు యొక్క పట్టు (శిక్ష) చాలా కఠినమైనది.[6]

13. నిశ్చయంగా, ఆయనే (సృష్టిని) ఆరంభించేవాడు మరియు ఆయనే (దానిని) మరల ఉనికిలోకి తెచ్చే వాడు.

14. మరియు ఆయన క్షమాశీలుడు, అమిత వాత్సల్యుడు.

15. సింహాసనాన్ని ('అర్ష్‌ను) అధిష్ఠించిన వాడు,[7] మహత్త్వపూర్ణుడు.[8]

16. తాను తలచింది చేయగలవాడు.

17. ఏమీ? సైన్యాల వారి సమాచారం నీకు అందిందా?

18. ఫిర్'ఔన్ మరియు స'మూద్ వారి (సైన్యాల).

19. అలా కాదు, సత్యతిరస్కారులు (సత్యాన్ని) తిరస్కరించుటలో నిమగ్నులై ఉన్నారు.

20. మరియు అల్లాహ్ వారిని వెనుక (ప్రతి దిక్కు) నుండి చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు.

21. వాస్తవానికి, ఇది ఒక దివ్యమైన[9] ఖుర్ఆన్;

22. సురక్షితమైన ఫలకం (*లౌహె మ'హ్ఫూ''జ్*)లో[10] (వ్రాయబడి) ఉన్నది.

*****

---

5) ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో స్వర్గవనాలను గురించి ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది.

6) ఆయన మొదట వ్యవధినిస్తాడు. ఇక శిక్షించటానికి పట్టుకొన్నప్పుడు, ఆయన పట్టు నుండి ఎవ్వరూ తప్పించుకోలేరు మరియు ఎవ్వరూ తప్పించజాలరు కూడానూ!

7) సింహాసనాధీశుడు, చూడండి, 7:54.

8) అల్లాహ్ (సు.త.)ను సంబోధించిన సందర్భానికి, చూడండి, 11:73. అల్-మజీదు: వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, దివ్యుడు, మహిమాన్వితుడు, మహత్త్వ పూర్ణుడు.

9) ఖుర్ఆన్‌ను సంబోధించిన సందర్భానికి, చూడండి, 50:1.

10) చూడండి, 13:39 మరియు 43:4. *ఉమ్ముల్ కితాబ్,* అంటే *లౌహె మ'హ్ఫూ''జ్.* సురక్షితమైన ఫలకం, మూల గ్రంథం. అంటే యథాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.

***

86. సూరహ్ అ'త్-'తారిఖ్

అ'త్-'తారిఖ్: **రాత్రి వేళ వచ్చేది**, The Night-Comer, కాంతివంతమైన నక్షత్రం. ఇది ఆరంభ **మక్కా** కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. బహుశా 4వ సంవత్సరంలో. **17** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశం మరియు **రాత్రి వేళ వచ్చే నక్షత్రం** (*అ'త్-'తారిఖ్*) సాక్షిగా!

2. రాత్రి వేళ వచ్చేది (*అ'త్-'తారిఖ్*) అంటే ఏమిటో నీకు ఎలా తెలుస్తుంది?

3. అదొక అత్యంత ప్రకాశవంతమైన నక్షత్రం.

4. కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు (దేవదూత) లేకుండా ఏ వ్యక్తి కూడా లేడు.[1]

5. కావున మానవుడు తాను దేనితో సృష్టించబడ్డాడో గమనించాలి!

6. అతడు విసర్జించబడే (చిమ్ముకుంటూ వెలువడే) ద్రవపదార్థంతో సృష్టించబడ్డాడు.

7. అది వెన్ను మరియు రొమ్ము ఎముకల మధ్యభాగం నుండి బయటికి వస్తుంది.

8. నిశ్చయంగా, ఆయన (సృష్టికర్త), అతనిని మరల బ్రతికించితేగల సామర్థ్యం గలవాడు!

9. ఏ రోజయితే రహస్యవిషయాల విచారణ జరుగుతుందో!

10. అప్పుడు అతనికి (మానవునికి) ఎలాంటి శక్తి ఉండదు మరియు ఏ సహాయకుడునూ ఉండడు.[2]

1) చూడండి, 13:11 మరియు 82:10-12.

11. వర్షం కురిపించే ఆకాశం సాక్షిగా![3]

12. (చెట్లు మొలకెత్తేటప్పుడు) చీలిపోయే భూమి సాక్షిగా!

13. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్, సత్యాసత్యాలను) వేరుపరచే వాక్కు (గీటురాయి).

14. మరియు ఇది వృథా కాలక్షేపానికి వచ్చినది కాదు.

15. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా వారు (నీకు విరుద్ధంగా) కుట్రపన్నుతున్నారు.[4]

16. మరియు నేను కూడ పన్నాగం పన్నుతున్నాను.

17. కనుక నీవు సత్యతిరస్కారులకు కొంత వ్యవధినివ్వు![5] వారి పట్ల మృదువుగా వ్యవహరించు.(1/2)

*****

2) అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్ష నుండి తప్పించు కోవటానికి.

3) *అర్-రజ్'ఉ:* తిరిగి రావటం. వర్షం కూడా మళ్ళీ మళ్ళీ వస్తుంది కాబట్టి ఈ పేరుతో పిలువబడుతుంది.

4) చూడండి, 34:33.

5) చూడండి, 7:182-183.

***

87. సూరహ్ అల్-అ'అలా

అల్-అ'అలా: *The Most High,* **అత్యున్నతుడు.** ప్రారంభ **మక్కా** కాలపు, బహుశా *సూరహ్ అల్-అన్ఫాల్* (8) లేక *సూరహ్ అత్-తక్వీర్* (81) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) పండుగ (*'ఈద్*)ల నమా'జ్‌లలో మరియు *జుము'అహ్ నమా'జ్‌లలో* ఈ సూరహ్ (87)ను మరియు *సూరహ్ అల్-'గాషియహ్* (88)ను పఠించేవారు. *వి'త్ర్ నమా'జ్* మొదటి రకాత్‌లో ఈ సూరహ్ (87)ను, రెండవ రకాత్‌లో *సూరహ్ అల్-కాఫిరూన్* (109)ను మరియు మూడవ రకాత్‌లో *సూరహ్ అల్-ఇ'ఖ్లా'స్* (112)ను పఠించేవారు **19** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * **అత్యున్నతుడైన** నీ ప్రభువు నామాన్ని స్తుతించు!

2. ఆయనే (ప్రతిదానిని) సృష్టించాడు మరియు తగిన ప్రమాణంలో రూపొందించాడు.[1]

3. మరియు ఆయనే దాని ప్రకృతి లక్షణాలను నిర్ణయించాడు, [2] మరియు మార్గం చూపాడు!

4. మరియు ఆయనే పచ్చికను మొలిపింప జేశాడు!

5. మరల దానిని నల్లని చెత్తాచెదారంగా చేశాడు. [3]

6. మేము నీచేత (ఖుర్ఆన్‌ను) చదివింప జేస్తాము, తరువాత నీవు (దానిని) మరచిపోవు –

7. అల్లాహ్ కోరింది తప్ప! [4] నిశ్చయంగా, బహిరంగంగా ఉన్నదీ మరియు గోప్యంగా ఉన్నదీ అన్నీ ఆయనకు బాగా తెలుసు.

8. మరియు మేము నీ మార్గాన్ని సులభం చేయడానికి నీకు సౌలభ్యాన్ని కలుగజేస్తాము.[5]

9. కావున నీవు హితోపదేశం చేస్తూఉండు; వారికి హితోపదేశం లాభదాయకం కావచ్చు! [6]

10. (అల్లాహ్‌కు) భయపడే వాడు హితోప దేశాన్ని స్వీకరిస్తాడు.

11. మరియు దౌర్భాగ్యుడు దానికి దూరమై పోతాడు.

12. అలాంటివాడే ఘోరమైన నరకాగ్నిలో పడి కాలుతాడు.

13. అప్పుడు, అతడు అందులో చావనూ లేడు, బ్రతకనూ లేడు. [7]

14. సుశీలతను (పవిత్రతను) పాటించే వాడు తప్పక సాఫల్యం పొందుతాడు.

15. మరియు తన ప్రభువు నామాన్ని స్మరిస్తూ, నమా'జ్ చేస్తూ ఉండేవాడు.

16. అలాకాదు! మీరు ఐహిక జీవితానికి ప్రాధాన్యత నిస్తున్నారు;

17. కాని పరలోక జీవితమే మేలైనది మరియు చిరకాలముండేది.

18. నిశ్చయంగా, ఈవిషయం పూర్వ గ్రంథాలలో (వ్రాయబడి) ఉంది;

19. ఇబ్రాహీమ్ మరియు మూసాలపై (అవతరింపజేయబడిన) గ్రంథాలలో.

*****

---

1) చూడండి, 82:7.
2) చూడండి, 25:2 మరియు 20:50.
3) *'గుసా'అన్:* ఎండినగడ్డి. *అ'హ్వా:* నల్లని. అంటే పచ్చి గడ్డిని ఎండింపజేసి నల్లని చెత్తా చెదారంగా చేస్తాడు.
4) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) రద్దు చేయదలచిన దానిని మరపింపజేస్తాడు.
5) వ'హీని జ్ఞాపకముంచుకోవటం మరియు దానిపై నడవటం మేము అల్లాహ్ నీకు సులభంచేస్తాము.
6) నీ (ము'హమ్మద్ 'స. 'అ.స.) పని హితో పదేశం చేయటం మాత్రమే! నీ హితోపదేశం వారికి లాభ దాయకం కావచ్చు! వారు దానితో లాభం పొంద కున్నా నీ పని కేవలం హితోపదేశం చేయటమే!
7) చూడండి, 74:28-29.

***

88. సూరహ్ అల్-'గాషియహ్

అల్-'గాషియహ్ : The Overwhelming, **హఠాత్తుగా ఆసన్నమయ్యేది**, క్రమ్ముకొనేది, పునరుత్థాన దినం, దాని విపత్తు సర్వసృష్టిని క్రమ్ముకొంటుంది. ఇది ఆరంభ **మక్కా** కాలపు సూరహ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) *జుము'అహ్* నమాజులలో *సూరహ్ అల్-జుము'అహ్* (62) తరువాత దీనిని (88) పఠించేవారు (ముప'త్తా' ఇమామ్ మాలిక్). **26** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. హఠాత్తుగా ఆసన్నమయ్యే ఆవిపత్తు (పునరుత్థానదినపు) సమాచారం నీకు అందిందా?

2. కొన్ని ముఖాలు ఆ రోజు వాలి (క్రుంగి) పోయి ఉంటాయి.

3. (ప్రపంచంలోని వృథా) శ్రమకు, (పరలోకంలో జరిగే) అవమానానికి, [1]

4. వారు దహించే అగ్నిలోపడి కాలుతారు.

5. వారికి సలసలకాగే చెలమ నీరు త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.

6. వారికి చేదు ముళ్ళగడ్డ (*'దరీఅ*) తప్ప మరొక ఆహారం ఉండదు.

7. అది వారికి బలమూ నియ్యదు మరియు ఆకలీ తీర్చదు!

8. ఆ రోజున, మరికొన్ని ముఖాలు కళకళలాడుతూ ఉంటాయి;

9. తాము చేసుకున్న సత్కార్యాలకు (ఫలితాలకు) వారు సంతోషపడుతూ ఉంటారు.

10. అత్యున్నతమైన స్వర్గవనంలో.

11. అందులో వారు ఎలాంటి వృథా మాటలు వినరు.

12. అందులో ప్రవహించే సెలయేళ్ళు ఉంటాయి;

13. అందులో ఎత్తైన ఆసనాలు ఉంటాయి; [2]

14. మరియు పేర్చబడిన (మధు) పాత్రలు;

15. మరియు వరుసలుగా వేయబడిన, దిండ్లు;

16. మరియు పరచబడిన నాణ్యమైన తివాచీలు.

17. ఏమిటీ? వారు ఒంటెలవైపు చూడరా? అవి ఎలా సృష్టించబడ్డాయో?

18. మరియు ఆకాశంవైపుకు (చూడరా)? అది ఎలా పైకి ఎత్తబడి ఉందో?

19. మరియు కొండలవైపుకు చూడరా? అవి ఎలా గట్టిగా నాటబడి ఉన్నాయో?

20. మరియు భూమివైపుకు (చూడరా)? అది ఎలా విశాలంగా పరచబడి ఉందో?

21. కావున (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు హితోపదేశం చేస్తూఉండు, వాస్తవానికి నీవు కేవలం హితోపదేశం చేసేవాడవు మాత్రమే!

22. నీవు వారిని (విశ్వసించమని) బలవంతం చేసేవాడవు కావు.

23. ఇక, ఎవడైతే వెనుదిరుగుతాడో మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తాడో!

24. అప్పుడు అతనికి అల్లాహ్ ఘోరశిక్ష విధిస్తాడు.

25. నిశ్చయంగా, మా వైపునకే వారి మరలింపు ఉంది;

26. ఆ తర్వాత నిశ్చయంగా, వారి లెక్క తీసుకునేదీ మేమే!

*****

1) *నాసిబతున్:* శ్రమకు అలసిపోవటం.

2) చూడండి, 15:47.

***

89. సూరహ్ అల్-ఫజ్ర్

అల్-ఫజ్ర్: The Dawn, The Day Break, **ప్రాతఃకాలం,** వేకువజాము. అవతరణాక్రమంలో ఇది 10వది, **మక్కాలో** అవతరింపజేయబడింది. **30** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. **ప్రాతఃకాలం** సాక్షిగా![1]

2. పది రాత్రుల సాక్షిగా![2]

3. సరి బేసీల సాక్షిగా!

4. గడచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

5. వీటిలో బుద్ధిగల వాని కొరకు ఏ ప్రమాణమూ లేదా ఏమిటి?[3]

6. నీ ప్రభువు 'ఆద్ (జాతి) వారి పట్ల ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?[4]

7. ఎత్తైన స్తంభాల (భవనాలుగల) ఇరమ ప్రజల పట్ల?[5]

8. వారిలాంటి జాతి భూమిలో ఎన్నడూ సృష్టించబడలేదు.[6]

9. మరియు లోయలలోని కొండరాళ్ళలో (భవనాలను) తొలిచిన సమూద్ జాతి పట్ల?[7]

10. మరియు మేకులవాడైన ఫిర్'ఔన్ పట్ల?[8]

11. వారంతా ఆయా దేశాలలో తలబిరుసు తనంతో ప్రవర్తించారు;

12. మరియు వాటిలో దౌర్జన్యాన్ని రేకెత్తించారు.

13. కాబట్టి నీ ప్రభువు వారిపైకి అనేకరకాల బాధాకరమైన శిక్షలను పంపాడు.

14. వాస్తవానికి, నీ ప్రభువు మాటువేసి ఉన్నాడు (అంతా కనిపెడ్తూ ఉంటాడు)!

15. అయితే మానవుడు ఎలాంటి వాడంటే: అతని ప్రభువు అతన్ని పరీక్షించటానికి, అతనికి గౌరవప్రతిష్ఠల నిచ్చి అనుగ్రహించి

---

1) అంటే ప్రతి ఉదయం. ఒక ప్రత్యేక ఉదయం కాదు.

2) అంటే *జు'ల్-'హజ్జ్* యొక్క మొదటి పది రాత్రులని చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. వీటి ఘనత 'హదీసు'లలో ఉంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: *"జు'ల్-'హజ్జ్* మొదటి పది రోజులలో చేసే సత్కార్యాలు అల్లాహ్ (సు.త.)కు ఎంతో ఇష్టమైనవి జిహాద్ కంటే కూడా – మానవుడు అమరగతినొందిన జిహాద్ తప్ప! ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

3) అంటే వీటన్నిటి ప్రమాణం చేయటం, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించటానికి చాలదా! *'హిజ్రున్:* ఆపటం, కాదనటం, బుద్ధి కూడా మానవుడిని చెడు కర్మల నుండి ఆపుతుంది.

4) వారి ప్రవక్త హూద్ ('అ.స.). చూడండి, 69:7-10 మరియు 7:65-72.

5) *ఇరమ:* ఒక తెగ పేరు. దాని పూర్వోత్తరాలు ఇలాఉన్నాయి: 'ఆద్ బిన్-'ఔస్ బిన్-ఇరమ బిన్-సామ్ బిన్-నూ'హ్. (ఫ'త్హ్ అల్-ఖదీర్) వీరిని *'ఆద్ ఊలా,* అని కూడా అంటారు. వీరిని ఎత్తైన స్తంభాల (భవనాల) వారని కూడా అంటారు.

6) 'ఆద్ జాతివారికి తమ బలసామర్థ్యాల మీద ఎంతో గర్వం ఉండేది. చూడండి, 41:15.

7) వీరి ప్రవక్త 'సాలి'హ్ ('అ.స.). చూ.26:149.

8) అంటే పెద్ద సైన్యం గలవాడు, లేక ప్రజలను మేకులతో నాటి శిక్షించేవాడు. (ఫ'త్హ్ అల్-ఖదీర్).

నప్పుడు: "నా ప్రభువు నన్ను గౌరవించాడు." అని అంటాడు; [9]

16. కాని, అతన్ని పరీక్షించటానికి, అతని ఉపాధిని తగ్గించినప్పుడు: "నా ప్రభువు నన్ను అవమానించాడు." అని అంటాడు.[10]

17. అలాకాదు, వాస్తవానికి మీరు అనాథులను ఆదరించరు; [11]

18. మరియు మీరు పేదలకు అన్నంపెట్టే విషయంలో ఒకరినొకరు ప్రోత్సహించుకోరు; [12]

19. మరియు వారసత్వపు ఆస్తిని పేరాశతో అంతా మీరే తినేస్తారు.

20. మరియు మీరు ధనవ్యామోహంలో దారుణంగా చిక్కుకుపోయారు! [13]

21. అలాకాదు, భూమి, దంచి పిండిపిండిగా చేయబడినపుడు;

22. మరియు నీ ప్రభువు (స్వయంగా) వస్తాడు మరియు దేవదూతలు వరుసలలో వస్తారు.[14]

23. ఆ రోజు నరకం (ముందుకు) తీసుకురాబడుతుంది. ఆ రోజు మానవుడు (తన కర్మలన్నీ) జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటాడు; కాని ఆ రోజు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోవడం వల్ల అతనికి కలిగే ప్రయోజనమేమిటీ?

24. అతడు: "అయ్యో! నా పాడుగాను! నా ఈ జీవితం కొరకు నేను (సత్కార్యాలు) చేసి పంపుకొని ఉంటే ఎంతబాగుండేది!" అని వాపోతాడు.

25. అయితే ఆరోజు, ఆయన (అల్లాహ్) శిక్షించినట్లు, మరెవ్వడూ శిక్షించలేడు!

26. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) బంధించి నట్లు, మరెవ్వడూ బంధించలేడు.[15]

27. (సన్మార్గునితో ఇలా అనబడుతుంది): "ఓ తృప్తి పొందిన ఆత్మా!

28. "నీ ప్రభువు సన్నిధికి మరలి రా! (నీకు లభించే సత్ఫలితానికి) ఆనందిస్తూ మరియు (నీ ప్రభువునకు) ప్రియమైనదానివై!

29. "నీవు (పుణ్యాత్ములైన) నా దాసులలో చేరిపో!

30. "మరియు నీవు నా స్వర్గంలో ప్రవేశించు!"(5/8)

*****

---

9) అల్లాహ్ (సు.త.) - ధనధాన్యాలు, సౌభాగ్యాలు ఇచ్చినా, పరీక్షించటానికే! మరియు పేదరికానికి గురిచేసినా, అదీ పరీక్షించటానికే!

10) అల్లాహ్ (సు.త.) తన సద్వర్తనులైన దాసులకు భోగభాగ్యాలు, ధనధాన్యాలు ప్రసాదించవచ్చు! లేక పేదరికానికీ గురి చేసి పరీక్షించవచ్చు. అదే విధంగా సత్య తిరస్కారులకు కూడా ఐశ్వర్యాలివ్వ వచ్చు లేక పేదరికంతో పరీక్షించవచ్చు! సద్వర్తను లైన విశ్వాసులు ఐశ్వర్యవంతులుగా ఉంటే అల్లాహ్ (సు.త.)కు కృతజ్ఞులుగా ఉంటారు. పేదరికానికి గురి అయితే సహనం వహిస్తారు.

11) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'అనాథులతో మంచిగా వ్యవహరించేవారు స్వర్గంలో నాతోపాటు – రెండు వ్రేళ్ళు తోడుగా ఉన్నట్లు – ఉంటారు.' (అబూ-దావూద్) కావున అనాథులను పోషించడం, వారితో మంచిగా వ్యవహరించడం ఎంతో పుణ్యకార్యం.

12) చూడండి, 107:3.

13) *జమ్మన్: కసీ'రన్*, చాలా.

14) ఏడు ఆకాశాల దైవదూతలు ఏడు వరుసలలో నిలబడతారు.

15) చూడండి, 73:12-13.

***

90. సూరహ్ అల్-బలద్

అల్-బలద్: **నగరం**, పురం, పట్నం, The City, The Land. ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. **20** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * కాదు, నేను ఈనగరం (మక్కా) సాక్షిగా (అంటున్నాను)!

2. మరియు నీకు ఈనగరంలో (మక్కాలో) స్వేచ్ఛ ఉంది.

3. మరియు తండ్రి (మూలపురుషుడు) మరియు అతని సంతానం సాక్షిగా! [1]

4. వాస్తవానికి, మేము మానవుణ్ణి శ్రమజీవిగా పుట్టించాము.

5. ఏమిటి? తనను ఎవ్వడూ వశపరచుకో లేడని అతడు భావిస్తున్నాడా?

6. అతడు: "నేను విపరీత ధనాన్ని ఖర్చు పెట్టాను!" అని అంటాడు. [2]

7. ఏమిటి? తనను ఎవ్వడూ చూడటం లేదని అతడు భావిస్తున్నాడా? [3]

8. ఏమిటి? మేము అతనికి రెండుకళ్ళు ఇవ్వ లేదా?

9. మరియు నాలుకను మరియు రెండు పెదవులను.

10. మరియు అతనికి (మంచీ-చెడూ) అనే స్పష్టమైన రెండుమార్గాలను చూపాము. [4]

11. కాని అతడు కష్టతరమైన ఊర్ధ్వ గమనానికి సాహసించలేదు! [5]

12. మరియు ఆ ఊర్ధ్వగమనం అంటే ఏమిటో నీకుతెలుసా?

13. అది ఒకని మెడను (బానిసత్వం నుండి) విడిపించడం. [6]

14. లేదా! (స్వయంగా) ఆకలిగొని [7] ఉన్న రోజు కూడా (ఇతరులకు) అన్నం పెట్టడం.

15. సమీప అనాథునికి గానీ;

16. లేక, దిక్కులేని నిరుపేదకుగానీ! [8]

17. మరియు విశ్వసించి, సహనాన్ని బోధించేవారిలో! [9] మరియు కరుణను ఒకరి కొకరు బోధించుకునేవారిలో చేరిపోవడం.

18. ఇలాంటివారే కుడిపక్షం వారు.[10]

19. ఇక మా సందేశాలను తిరస్కరించిన వారు, ఎడమ పక్షానికి చెందినవారు.

20. వారిని నరకాగ్ని చుట్టుకుంటుంది.[11]

*****

---

1) కొందరు: 'తండ్రి (మూల పురుషుడు) అంటే ఆదమ్ ('అ.స.) మరియు అతని సంతానం అంటే మానవ జాతి.' అన్నారు.

2) *లుబదన్: కసీ'రన్*, చాలా.

3) అంటే అతడు చేసే వృథా ఖర్చును ఎవ్వరూ చూడటం లేదని భావిస్తున్నాడా? అల్లాహ్ (సు.త.) అంతా చూస్తున్నాడు.

4) చూడండి, 76:3. *అన్-నజ్దు:* అంటే ఎత్తైన స్థలం. *అన్-నజ్దైన్ :* అంటే రెండు మార్గాలు.

5) *అల్-'అఖబహ్:* కొండ శిఖరం (పైకి ఎక్కడం). కొందరు దీనికి కనుమ అనే అర్థం ఇచ్చారు. అంటే రెండు కొండల నడిమి తోవ, సందు. కఠినమైన కనుమ అంటే ఒక బానిసను బంధం నుండి విముక్తిచేయించడం, లేక తానుఆకలితో ఉండి కూడా ఒక అనాథునికి అన్నం పెట్టడం.

6) చూడండి, 2:177.

7) *మస్'గబతున్:* ఆకలి.

8) *జా-మత్‌రబతున్:* మట్టిపై పడి ఉండే పేద వాడు. ఎవడికైతే ఇల్లు ఉండదో!

9) అతడు విశ్వాసి అయి ఉంటేనే, చేసిన పుణ్యాల ఫలితం దొరుకుతుంది లేకపోతే పరలోకంలో అవి వృథా అయిపోతాయి.

10) చూ. 74:39 మరియు 56:8, 9, 27, 41.

11) *ము'సదతున్: ము'గ్‌లఖతున్*, అంటే చుట్టుకుంటుంది. చూడండి, 104:6-8.

***

91. సూరహ్ అష్-షమ్స్

అష్-షమ్స్: The Sun, **సూర్యుడు.** ఇది *సూరహ్ అల్-ఖద్ర్* (97) తరువాత అవతరింపజేయ బడింది. మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. పరలోక జీవితానికి భయపడని వారికి భయంకరమైన పర్యవసానం ఉంటుందని ఈ సూరహ్ తెలుపుతుంది. 15 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సూర్యుని మరియు దానిఎండ సాక్షిగా! [1]

2. దాని వెనుక వచ్చే చంద్రుని సాక్షిగా!

3. ప్రకాశించే పగటి సాక్షిగా!

4. దానిని క్రమ్ముకొనే, రాత్రి సాక్షిగా!

5. ఆకాశం మరియు దానిని నిర్మించిన ఆయన (అల్లాహ్) సాక్షిగా!

6. భూమి మరియు దానిని విస్తరింపజేసిన ఆయన సాక్షిగా!

7. మానవ ఆత్మ మరియు దానిని తీర్చిదిద్దిన ఆయన సాక్షిగా! [2]

8. ఆ తరువాత ఆయనే దానికి దుష్టతనాన్ని మరియు దైవభీతిని తెలియజేశాడు. [3]

9. వాస్తవానికి తన ఆత్మను శుద్ధపరచు కున్నవాడే సఫలుడవుతాడు.

10. మరియు వాస్తవానికి దానిని అణగ ద్రొక్కిన వాడే విఫలుడవుతాడు. [4]

11. స'మూద్ జాతి తలబిరుసుతనంతో (ప్రవక్తను) అసత్యవాదుడవని తిరస్కరించింది; [5]

12. తమలోని పరమ దుష్టుడు (ఆ దుష్కార్యం చేయటానికి) లేచినప్పుడు;

13. అల్లాహ్ సందేశహరుడు ('సాలి'హ్) వారితో: "ఈ ఆడ ఒంటె అల్లాహ్‌కు చెందింది. కాబట్టి దీనిని (నీళ్ళు) త్రాగనివ్వండి!" అని అన్నాడు.

14. అయినా వారు అతని ('సాలి'హ్) మాటను అబద్ధమని తిరస్కరించారు. మరియు దాని (ఆ ఒంటె) వెనక మోకాలి నరాన్నికోసి, కుంటిదాన్ని చేసి చంపారు. [6] కాబట్టి వారి ప్రభువు వారి పాపానికి పర్యవసానంగా వారి మీద మహా విపత్తును పంపి వారందరినీ నాశనం చేశాడు.

15. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) దాని పర్యవసానాన్ని గురించి భయపడలేదు! [7]

*****

---

1) *'దు'హా'హా:* సూర్యుని ప్రకాశవంతమైన వెలుగు.

2) చూడండి, 87:2.

3) *ఫుజూరహా వ తఖ్వాహా:* అంటేమంచి చెడులు, అనే అర్థంకూడావస్తుంది, చూ. ఇబ్నె-కసీ'ర్.

4) *దస్సా:* దాచిపెట్టడం, అణగద్రొక్కటం ఎవడైతే తన ఆత్మను అణగద్రొక్కాడో!

5) *'తు'గ్యానన్:* తలబిరుసుతనం. తల బిరుసుతనంలో వారు తమ ప్రవక్తను అబద్ధీకుడని తిరస్కరించారు. స'మూద్ జాతి వారి గాథ కోసం చూడండి, 7:73-79.

6) దీని తాత్పర్యం ఏమిటంటే ఒక సమాజంలో ఏ ఒక్కడుగానీ, లేక కొందరుగానీ దుష్టపనులు చేస్తున్నప్పుడు ఇతరులు వారిని ఆపకుండా, దానిని సమ్మతిస్తే, ఆ సమాజంవారంతా దోషులే. వారందరూ శిక్షార్హులే! కాబట్టి వారందరూ నాశనం చేయబడ్డారు.

7) ఏదైన ఇతరగొప్పశక్తి ప్రతీకారం తీసు కుంటుందే మోనన్న భయం అల్లాహ్ (సు.త.) కు లేదు. ఆయన (సు.త.)కు సరి సమానమైన, లేక ఆయన (సు.త.) కంటే పెద్ద శక్తి అనేది ఏదీ లేదు. ఆయన (సు.త.) మీద ఎవ్వరూ ప్రతీకారం తీర్చుకోలేరు.

***

92. సూరహ్ అల్-లైల్

అల్-లైల్: The Night, **రాత్రి**, అవతరణా క్రమంలో బహుశా ఇది తొమ్మిదవ **మక్కా** సూరహ్. **21** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. క్రమ్ముకొనే రాత్రి సాక్షిగా!

2. ప్రకాశించే పగటి సాక్షిగా!

3. మరియు, మగ మరియు ఆడ (జాతులను) సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) సాక్షిగా!

4. వాస్తవానికి, మీ ప్రయత్నాలు నానా విధాలుగా ఉన్నాయి; [1]

5. కాని ఎవడైతే (దానధర్మాలు) చేస్తూ దైవభీతి కలిగిఉంటాడో!

6. మరియు మంచిని నమ్ముతాడో! [2]

7. అతనికి మేము మేలు కొరకు దారిని సులభం చేస్తాము. [3]

8. కాని ఎవడైతే పిసినారితనం చేస్తూ, నిర్లక్ష్యవైఖరిని అవలంబిస్తాడో! [4]

9. మరియు మంచిని అబద్ధమని తిరస్కరిస్తాడో!

10. అతనికి మేము చెడుకొరకు దారిని సులభంచేస్తాము.

1) చూడండి, 91:8.

2) వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ ఆయత్ అబూబక్ర్ 'సిద్దీఖ్ (ర'ది.'అ.)ను గురించి అవతరింపజేయబడింది. అతను ఆరు మంది బానిసలకు స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించారు. వారు తమ ముష్రిక్ నాయకుల విపరీత బాధలకు గురి అయి ఉండిరి. (ఫ'త్హ్ అల్-ఖదీర్).

3) చూడండి, 87:8.

4) చూడండి, 96:6-7.

11. మరియు అతడు నశించిపోయి నప్పుడు, అతని ధనం అతనికి ఎలా ఉపయోగపడుతుంది?

12. నిశ్చయంగా, సన్మార్గం చూపడం మా పని!

13. మరియు నిశ్చయంగా, ఇహపర లోకాల (ఆధిపత్యం) మాకే చెందినది.

14. కాబట్టి నేను మిమ్మల్ని ప్రజ్వలించే నరకాగ్నిని గురించి హెచ్చరించాను.

15. పరమ దౌర్భాగ్యుడు తప్ప, మరెవ్వడూ అందులో కాలడు!

16. ఎవడైతే (సత్యాన్ని) తిరస్కరించి (దానినుండి) విముఖుడవుతాడో!

17. కాని దైవభీతి గలవాడు దానినుండి (ఆ నరకాగ్ని నుండి) దూరంగా ఉంచబడతాడు!

18. అతడే! ఎవడైతే, పవిత్రుడవటానికి తన ధనం నుండి (ఇతరులకు) ఇస్తాడో!

19. కాని అది, వారు అతనికి చేసిన ఏ ఉపకారానికి బదులుగా గాక;

20. కేవలం మహోన్నతుడైన తన ప్రభువు ప్రసన్నతను పొందటానికి మాత్రమే అయితే!

21. మరియు అలాంటివాడే తప్పక సంతోషిస్తాడు. [5]

*****

5) మరొక తాత్పర్యం: "మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ (సు.త.) కూడా (అతనితో) సంతుష్టుడౌతాడు."

***

93. సూరహ్ అ'ద్-'దు'హా

అ'ద్-'దు'హా: **పూర్వాహ్ణం**, ఎండ, పగలు, పగటి కాంతి, The Forenoon, సూర్యోదయం తరువాత మధ్యాహ్నం వరకు ఉండే కాలం. *సూరహ్ అల్-ఫజ్ర్* (89) తరువాత ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడిందని వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. **11** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ప్రకాశవంతమైన **ప్రొద్దటి పూట** (పూర్వాహ్ణం) సాక్షిగా!

2. మరియు చీకటిపడ్డ రాత్రి సాక్షిగా! [1]

3. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీ ప్రభువు, నిన్ను త్యజించనూలేదు మరియు నిన్ను ఉపేక్షించనూ లేదు.

4. మరియు రాబోయే కాలం (జీవితం) నీ కొరకు మొదటి కాలం (జీవితం) కంటే ఎంతోమేలైనది![2]

5. మరియు త్వరలోనే నీ ప్రభువు నీకు (నీవు కోరేది) ప్రసాదిస్తాడు. దానితో నీవు సంతోషపడతావు.

6. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఏమీ? నిన్ను అనాథునిగా [3] చూసి, ఆయన (అల్లాహ్) నీకు ఆశ్రయం కల్పించలేదా?

7. మరియు నీకు మార్గం తోచనప్పుడు, ఆయన నీకు మార్గదర్శకత్వం చేయలేదా? [4]

8. మరియు ఆయన, పేదవానిగా చూసి, నిన్ను సంపన్నుడిగా చేయలేదా?

9. కాబట్టి నీవు అనాథుల పట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించకు;

10. మరియు యాచకుణ్ణి కసరుకోకు;

11. మరియు నీ ప్రభువు అనుగ్రహాలను బహిరంగంగా ప్రకటిస్తూ ఉండు. [5] (3/4)

*****

---

1) *సజా: సకన,* అంటే శాంతి నెలకొలినప్పుడు, అంటే పూర్తిగా చీకటి పడినప్పుడు. అప్పుడు నిశ్శబ్దం మరియు నెమ్మది ఉంటుంది.

2) అంటే పరలోక జీవితం, ఇహలోక జీవితం కంటే ఉత్తమమైనది.

3) దైవప్రవక్త ('స'అస) అనాథునిగా ఉంటే అల్లాహ్ (సు.త.) అతనికి ఆశ్రయం కల్పించాడు. అతని తండ్రి అతని పుట్టుకకు కొన్ని మాసాల ముందు చనిపోయారు. తల్లి అతను 6 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు చనిపోయింది.

4) ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను ప్రవక్తగా ఎన్ను కొని అతనికి ఖుర్ఆన్ ప్రసాదించి, మార్గదర్శ కత్వం చేశాడు.

5) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) చేసిన అనుగ్రహాలను, ఇతరులతో చెప్పుకో – అది అల్లాహ్ (సు.త.)కు ఇష్టమైనది – గర్వంతోకాక నమ్రతతో!

***

94. సూరహ్ అష్-షర్'హ్

అష్-షర్'హ్: The Opening Forth, **తెరవటం**, విప్పటం. సూరహ్ *అ'ద్-'దు'హా* (93) తరువాతనే ఇది కూడా **మక్కాలో** అవతరింపజేయబడింది. దీని ఇతర పేర్లు *అల్-ఇన్‌షిరా'హ్* మరియు *అలమ్‌నష్ర'హ్*. **8** ఆయాతులున్న ఈసూరహ్ పేరు **మొదటిఆయత్** లో ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * (ఓ ము'హమ్మద్!) ఏమీ? మేము నీ కొరకు నీ హృదయాన్ని **తెరువలేదా**? [1]

2. మరియు మేము నీ భారాన్ని నీ పై నుండి దించివేయలేదా?

3. ఏదైతే నీ వెన్నును విరుస్తూ ఉండిందో?

4. మరియు నీ పేరుప్రతిష్ఠను పైకెత్తలేదా? [2]

5. నిశ్చయంగా, ఎల్లప్పుడు కష్టంతోపాటు సుఖం కూడా ఉంటుంది;

6. నిశ్చయంగా కష్టంతోపాటు సుఖం కూడా ఉంటుంది. [3]

7. కావున నీకు తీరిక లభించినప్పుడు ఆరాధనలో నిమగ్నుడవైపో!

8. మరియు నీ ప్రభువునందే ధ్యానం నిలుపు.

*****

1) గడచిన సూరహ్‌లో 3 కానుకలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఈసూరహ్‌లో 3 అనుగ్రహాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఎదను తెరవటం - అంటే సత్యాన్ని గ్రహించటం, జ్ఞానజ్యోతి పొందడం. చూడండి, 6:125. అంటే మార్గదర్శకత్వాన్ని అర్థం చేసుకొని గ్రహించటం. రెండు సార్లు దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎద చీల్చబడిందని స. హదీసుల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఒకసారి బాల్యంలో అప్పుడు అతని వయస్సు 4 సంవత్సరాలుంటుంది. అప్పుడు జిబ్రీల్ ('అ.స.) వచ్చి, అతని ఎదను చీల్చి అతని హృదయంలోనున్న షైతానుకు చోటిచ్చే భాగాన్ని తీసివేస్తారు, ('స. ముస్లిం). రెండవసారి మేరాజ్‌కు ముందు జిబ్రీల్ ('అ.స.) అతని ఎదను చీల్చి హృదయాన్ని బయటికి తీసి, *'జమ్'జమ్‌తో* దానిని కడిగిపెడ్డారు. దానిని విశ్వాసం (*ఈమాన్*) మరియు వివేకంతో నింపుతారు. (*'స'హీ'హైన్*).

2) అంటే అల్లాహ్ (సు.త) పేరు వచ్చినప్పుడల్లా దైవప్రవక్త ('స'అస) పేరు వస్తుంది. ఉదా: *అజా'న్‌లో, నమా'జ్‌లో* వగైరా.

3) కష్టాల తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'స'హాబీలు (ర'ది.'అన్హుమ్)లకు సుఖసంతోషాలు ప్రాప్తమయ్యాయి.

***

95. సూరహ్ అత్-తీన్

అత్-తీన్: The Fig, **అత్తి,** అంజూరం, ఇది *సూరహ్ అల్-బురూజ్* (85) తరువాత **మక్కా**లో అవతరింపజేయబడింది. ఇది సూరహ్ *అల్-'అ'స్ర్* (103)ను పోలిఉంది. అత్తి మరియు *'జైతూన్* చెట్లు *ఫలస్తీన్* మరియు *సీరియా*లలో చాలా ఉన్నాయి. **8** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అంజూరం (**అత్తి**) మరియు *జైతూన్* సాక్షిగా!

2. సీనాయ్ (*తూర్*) కొండ సాక్షిగా! [1]

3. ఈ శాంతి నగరం (మక్కా) సాక్షిగా! [2]

4. వాస్తవంగా! మేము మానవుడిని సర్వశ్రేష్ఠమైన ఆకారంలో సృష్టించాము. [3]

5. తరువాత మేము అతన్ని దిగజార్చి అధమాతి-అధమమైన స్థితికి మార్చాము.

6. కాని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! ఎందుకంటే అలాంటివారికి అంతులేని ప్రతిఫలం ఉంది.

7. అయితే, (ఓ మానవుడా!) దీని తరువాత కూడా నీవు ఎందుకు ప్రతిఫలదినాన్ని తిరస్కరిస్తున్నావు?

8. ఏమీ? అల్లాహ్ న్యాయాధిపతులలోకెల్లా సర్వోత్తమ న్యాయాధిపతి కాడా?

*****

1) ఈ 'తూర్ పర్వతం మీదనే అల్లాహ్ (సు.త.) మూసా ('అ.స.)తో సంభాషించాడు.

2) ఈ శాంతి నగరం అంటే మక్కా ముకర్రమా చూడండి, 2:126. ఇందులో యుద్ధం చేయటం నిషేధించబడింది. ఇందులో ప్రవేశించినవానికి శాంతి, భద్రతలు లభిస్తాయి. కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది మూడు చోట్లను సూచిస్తుంది. (1) 'తూర్ పర్వతం- మూసా ('అ.స.)ను ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం, (2) *బైతుల్ ముఖద్దస్* -'ఈసా ('అ.స.) పుట్టి ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం, (3) మక్కా ముకర్రమా - ము'హమ్మద్ ('స'అస) పుట్టి ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం. (ఇబ్నె-కసీ'ర్). మక్కా ప్రస్తావనకు ఇంకా చూడండి, 48:24.

3) చూడండి, 91:7, 87:2 మరియు 75:38.

***

96. సూరహ్ అల్-'అలఖ్

అల్-'అలఖ్: The Germ Cell, The Clot, **జీవకణం**, పిండం, రక్తముద్ద, జలగ, దీని మరొక పేరు సూరహ్ *అల్-ఇఖ్రా'*, చదువు, పఠించు. దీని మొదటి **ఐదు** ఆయత్‌లతో దివ్యజ్ఞాన (ఖుర్ఆన్) అవతరణ ప్రారంభమయ్యింది. ఇవి *రమ'దాన్* నెల చివరి పది రోజులలో ప్రస్థానానికి (*హిజ్రత్‌కు*) 13 సంవత్సరాలకు ముందు, (610వ క్రీస్తు శకం)లో దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస) 40 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు, **మక్కా**లోని *నూర్* పర్వతం మీద ఉన్న, *'హిరా* గుహలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. మిగతా ఆయాత్‌లు (6-19), ఈ మొదటి వ'హీ అవతరింపజేయబడిన కొంతకాలం (*ఫత్‌రతుల్ వహీ'*) తరువాత అవతరింపజేయబడ్డాయి. **19**ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **రెండవ** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. చదువు! నీ ప్రభువు పేరుతో, ఆయనే (సర్వాన్ని) సృష్టించాడు![1]

2. ఆయనే మానవుణ్ణి రక్తముద్దతో (**జీవకణంతో**) సృష్టించాడు.[2]

3. చదువు! మరియు నీ ప్రభువు పరమదాత.

4. ఆయన కలం ద్వారా నేర్పాడు.[3]

5. మానవుడు ఎరుగని జ్ఞానాన్ని అతనికి బోధించాడు.

---

1) దైవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.) దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస) 'హిరా గుహలో దైవారాధనలో నిమగ్నులై ఉన్నప్పుడు వచ్చి అన్నారు: "చదువు!" అతను అన్నారు: "నాకు చదువురాదు!" అప్పుడు జిబ్రీల్ ('అ.స.) అతనిని పట్టుకుని గట్టిగా అదిమి అన్నారు: "చదువు!" దైవప్రవక్త ('స'అస) తిరిగి అదే జవాబిచ్చారు. ఈ విధంగా అతను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను మూడుసార్లు అదిమారు. వివరాలకు చూడండి, బద'అల్-వ'హీ, 'స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ', నసాయి'. ఆ తరువాత ఈ మొదటి ఐదు ఆయతులు చదివి వినిపించారు.

2) *అల్-'అలఖుతు:* అంటే, The Clot of Blood, Leech like Substance, రక్తముద్ద, పిలగ, జలగ, పిండం, జీవకణం అనే అర్థాలున్నాయి.

3) *ఖలమున్:* కలం. అంటే చెక్కటం. మొదట కలమును చెక్కి తయారు చేసేవారు. మానవుని జ్ఞానంలో ఉన్నది – అతని వెంట వెళ్ళిపోతుంది. నోటితో పలికింది కూడా – దాచి పెట్టటానికి పనికి రాదు. కాని కలంతో వ్రాసిపెట్టింది చెడిపోకుండా భద్రంగా ఉంచితే చాలా కాలం వరకు ఉంటుంది. కలం వల్లనే ప్రాచీన జ్ఞానం భద్రపరచబడింది. కావున అల్లాహ్ (సు.త.) మొట్టమొదట కలాన్ని సృష్టించి దానితో పునరుత్థాన దినం వరకు సర్వసృష్టి యొక్క విధిని వ్రాయించాడు.

6. అలాకాదు! వాస్తవానికి, మానవుడు తలబిరుసుతనంతో ప్రవర్తిస్తాడు.

7. ఎందుకంటే, అతడు తననుతాను నిరపేక్షాపరుడిగా భావిస్తాడు.

8. నిశ్చయంగా నీప్రభువు వైపునకే (అందరికీ) మరలిపోవలసి ఉంది.

9. నీవు నిరోధించే వ్యక్తిని చూశావా? [4]

10. నమా'జ్ చేసే (అల్లాహ్) దాసుణ్ణి? [5]

11. ఒకవేళ అతను (ము'హమ్మద్!) సన్మార్గంపై ఉంటే నీ అభిప్రాయమేమిటి?

12. ఇంకా, దైవభీతిని గురించి ఆదేశిస్తూ ఉంటే? [6]

13. ఒకవేళ (ఆ నిరోధించే) వాడు [7] సత్యాన్ని తిరస్కరించేవాడు మరియు సన్మార్గం నుండి విముఖుడయ్యేవాడైతే?

14. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ అంతా చూస్తున్నాడని అతనికి తెలియదా?

15. అలా కాదు! ఒకవేళ అతడు మానుకోకపోతే, మేము అతడిని, నుదుటి జుట్టు వెంట్రుకలను పట్టి ఈడుస్తాము. [8]

16. అది అబద్ధాలలో, అపరాధాలలో మునిగివున్న నుదురు!

17. అయితే, అతన్ని తన అనుచరులను పిలుచుకోమను!

18. మేము కూడా నరక దూతలను పిలుస్తాము!

19. అలాకాదు! నీవు అతని మాట వినకు మరియు ఆయనకే (అల్లాహ్‌కే) సాష్టాంగం (సజ్దా) చెయ్యి మరియు ఆయన (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నించు! ۩

*****

---

4) ఈ నిరోధించే వ్యక్తి అబూ-జహల్ అని చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

5) దాసుడు - ఇక్కడ దైవప్రవక్త ('స'అస).

6) *తఖ్వా:* దైవభీతి, భయభక్తి, ఖుర్ఆన్ అవతరణలో ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది. ఏక దైవత్వాన్ని దృఢంగా విశ్వసించటం, భక్తిని, ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) కొరకే ప్రత్యేకించుకోవటం మరియు సత్కార్యాలు చేయటం.

7) ఈ నిరోధించే వ్యక్తి అబూ-జహల్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

8) చూడండి, 11:56.

***

97. సూరహ్ అల్-ఖద్ర్

అల్-ఖద్ర్: **ఘనత,** The Decree, Destiny, ఆదేశం, శాసనం, తీర్పు, భగవత్సంకల్పం, విధి, అదృష్టం, పర్యవసానం. ఈ సూరహ్ మొదటి **మక్కా** సూరహ్‌లలోనిది. **5** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) **ఘనత**గల ఆరాత్రి [1] (*అల్-ఖద్ర్*)లో అవతరింపజేశాము. [2]

2. మరియు ఆ ఘనతగల రాత్రి అంటే ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

3. ఆ ఘనతగల రాత్రి వేయి నెలలకంటే శ్రేష్ఠమైనది. [3]

4. ఆ రాత్రిలో దేవదూతలు మరియు ఆత్మ (*జిబ్రీల్*), [4] తమప్రభువు అనుమతితో, ప్రతి (వ్యవహారానికి సంబంధించిన) ఆజ్ఞలు తీసుకుని దిగివస్తారు.

5. ఆ రాత్రిలో తెల్లవారే వరకు శాంతి వర్ధిల్లుతుంది.

*****

1) ఈ రాత్రి *రమ'దాన్* నెలలోని చివరి 10 రోజుల బేసీ రాత్రులలో ఒకటని, చాలా 'హదీస్'లు ఉన్నాయి. ఈ రాత్రిలో పూర్తి సంవత్సరపు తీర్మానాలు తీసుకోబడతాయి. ఈ రాత్రిలో చాలా మంది దైవదూత ('అలైహిమ్ స.)లు దిగుతారు. చూడండి, 2:185.

2) ఏడవ ఆకాశంపైన ఉండే లౌ'హె-మ'హ్ఫూ"జ్ నుండి మొదటి ఆకాశంలో ఉండే బైతుల్ 'ఇ'జ్జహ్‌లో దివ్యఖుర్ఆన్ ఈ ఖద్ర్ రాత్రిలో అవతరింపజేయబడింది. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

3) ఈ రాత్రిలో చేసే ఆరాధన విలువ, వేయి నెలల ఆరాధనకంటే ఎక్కువ. అంటే 83 సంవత్సరాలు మరియు 4 నెలలు.

4) *అర్-రూ'హు:* ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది. చూడండి, 19:17, మరియు 78:38. *అర్-రూ'హు* ఈ మూడు చోట్లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు వాడబడింది. ఇంకా చూడండి, 19:17, వ్యాఖ్యానం 6.

***

98. సూరహ్ అల్-బయ్యినహ్

అల్-బయ్యినహ్: The Clear Evidence, **స్పష్టమయిన నిదర్శనం**, ప్రమాణం, సూచన. ఇది బహూశా మొదటి హిజ్రీలో **మదీనాలో** అవతరింపజేయబడింది. దీని మరొక పేరు *సూరహ్ లమ్‌యకున్.* **8** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఎంతవరకైతే **స్పష్టమైన నిదర్శనం** రాదో! అంతవరకు సత్యతిరస్కారులైన పూర్వ గ్రంథ ప్రజలు మరియు బహు దైవారాధకులు (తమ సత్యతిరస్కారాన్ని) మానుకునేవారు కారు! [1]

2. అల్లాహ్ తరఫు నుండి వచ్చిన సందేశ హరుడు, [2] వారికి పవిత్ర గ్రంథ పుటలను వినిపిస్తున్నాడు.[3]

3. అందులో సమంజసమైన వ్రాతలు (సత్యోపదేశాలు) ఉన్నాయి. [4]

4. మరియు స్పష్టమైన సూచన వచ్చిన తర్వాతనే గ్రంథప్రజలు భేదాభిప్రాయాలలో పడ్డారు. [5]

5. మరియు వారికిచ్చిన ఆదేశం: వారు అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలని, పూర్తి ఏకాగ్ర చిత్తంతో [6] తమ ధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని, నమా'జ్‌ను స్థాపించాలని మరియు 'జకాత్ ఇవ్వాలని. ఇదే సరైన ధర్మము.

6. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన గ్రంథ ప్రజలు మరియు బహుదైవారాధకులు నరకాగ్ని లోకి పోతారు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఇలాంటివారే, సృష్టిలో అత్యంతనికృష్ట జీవులు.[7]

7. నిశ్చయంగా విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారు, వారే సృష్టిలో అత్యంత ఉత్కృష్ట జీవులు.

8. వారికి తమ ప్రభువు నుండి లభించే ప్రతిఫలం శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు. వాటిలో క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. వారు, వాటిలో శాశ్వతంగా కలకాల ముంటారు. అల్లాహ్ వారితో ప్రసన్ను డవుతాడు [8] మరియు వారు ఆయనతో సంతుష్టులవుతారు. ఇదే తన ప్రభువుకు భయపడే వ్యక్తికి లభించే ప్రతిఫలం.

*****

---

1) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) తరఫు నుండి ఒక సందేశహరుడు వచ్చి సరయిన, సమంజసమైన విషయాలు వ్రాయబడిన పరిశుద్ధ పుటలు చదివి విన్పించనంతవరకు వారు మానుకోరు.

2) ముహమ్మద్ ('స'అస).

3) ఖుర్ఆన్.

4) ధర్మశాసనాలు.

5) దైవప్రవక్త ('స'అస) రానున్నాడని వారి గ్రంథాలలో వ్రాయబడి ఉంది. ఆ ప్రవక్త ('స'అస) అరబ్బులలో వచ్చాడని గ్రంథప్రజలు అసూయ పడి అతనిని తిరస్కరించారు. చూడండి, 3:19.

6) *'హనీఫన్:* వాలు, వంగు, మొగ్గు, ఒక వైపునకు మొగ్గటం ఏకాగ్రచిత్తం, ఏకదైవ సిద్ధాంతం. అంటే *షిర్క్* నుండి *తౌహీద్*‌కు, బహుదైవారాధన నుండి ఏకదైవారాధన వైపునకు మరలటం. ఉదా: ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) చేసినట్లు ఏకదైవారాధన మరియు సత్యధర్మాన్ని అనుసరించటం.

7) ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రవక్త ('అలైహిమ్ స.)లను మరియు ఆయన గ్రంథాలను తిరస్కరించే వారి గతి. వారు అతి అధమమైన జీవులుగా పేర్కొనబడ్డారు.

8) చూడండి, 9:72.

***

99. సూరహ్ అ'జ్-'జల్'జలహ్

అ'జ్-'జల్'జలహ్: The Earthquake, **భూకంపం,** ఇది సూరహ్ *అ'జ్-'జిల్'జాల్* అని కూడా అనబడుతుంది. ఇది మొదటి **మదీనా** కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. **8** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. భూమి తన అతి తీవ్రమైన (అంతిమ) **భూకంపంతో** కంపింపజేయబడినప్పుడు! [1]

2. మరియు భూమి తన భారాన్నంతా తీసి బయట పడవేసినప్పుడు! [2]

3. మరియు మానవుడు: "దీనికి ఏమయింది?" అని అన్నప్పుడు.

4. ఆ రోజు అది తన సమాచారాలను వివరిస్తుంది. [3]

5. ఎందుకంటే, నీ ప్రభువు దానిని ఆదేశించి ఉంటాడు.

6. ఆ రోజు ప్రజలు తమ తమ కర్మలు చూపించబడటానికి వేర్వేరు గుంపులలో వెళ్ళారు.

7. అప్పుడు, ప్రతివాడు తాను, రవ్వంత (పరమాణువంత) మంచిని చేసి ఉన్నా, దానిని చూసుకుంటాడు. [4]

8. మరియు అలాగే, ప్రతివాడు తాను రవ్వంత (పరమాణువంత) చెడును చేసి ఉన్నా, దానిని చూసుకుంటాడు.

*****

1) ఇది మొదటిసారి బాకా ఊదబడినప్పుడు సంభవిస్తుంది.

2) ఇది రెండవసారి బాకా ఊదబడినప్పుడు జరుగుతుంది. ఆ రోజు భూమి తనలో పాతబడిన వారినంతా బయటవేస్తుంది. వారంతా సజీవులై లేచి బయటికి వస్తారు.

3) దాని సమాచారాలు ఇలా ఉంటాయి, దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ప్రతి వ్యక్తి భూమిపై చేసిన కర్మలన్నింటికీ, అది సాక్ష్యమిస్తుంది: 'ఈ ఈ వ్యక్తి ఈ ఈ కర్మలు, ఈ ఈ రోజులలో చేశాడని, తెలుపు తుంది.' " (తిర్మిజీ', ముస్నద్ అ'హ్మద్-2/374).

4) *జ'ర్రతున్:* దీనికి వేర్వేరు వ్యాఖ్యానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. (1) చీమకంటే చిన్న వస్తువు - షొకానీ. (2) మానవుడు భూమిపై చెయ్యికొట్టి పైకి లేపిన తరువాత దానికి అంటుకునే దుమ్ము. (3) ఒక రంధ్రం నుండి వచ్చే సూర్యకిరణాలలో తేలియాడుతూ కనిపించే ధూళి. (4) పరమాణువు.

***

100. సూరహ్ అల్-'ఆదియాత్

అల్-'ఆదియాత్: **వడిగా పరిగెత్తే గుర్రాలు**, యుద్ధాశ్వాలు, The Chargers, Those That Run, ఇది *సూరహ్ అల్-'అస్ర్* (103) తరువాత మొదటి **మక్కా** కాలంలో అవతరింపజేయ బడింది. **11** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. వగర్చుతూ **పరిగెత్తే గుర్రాల** సాక్షిగా! [1]

2. తమ ఖురాల తట్టులతో అగ్నికణాలు లేపేవాటి; [2]

3. తెల్లవారుఝామున దాడి చేసేవాటి; [3]

4. (మేఘాలవంటి) దుమ్ము లేపుతూ; [4]

5. (శత్రువుల) సమూహంలోకి దూరిపోయే వాటి.

6. నిశ్చయంగా, మానవుడు తనప్రభువు పట్ల ఎంతో కృతఘ్నుడు. [5]

7. మరియు నిశ్చయంగా, దీనికి స్వయంగా అతడే సాక్షి.

8. మరియు నిశ్చయంగా, అతడు సిరి సంపదల వ్యామోహంలో పూర్తిగా మునిగి ఉన్నాడు. (7/8)

9. * ఏమిటి? అతనికి తెలియదా? గోరీలలోఉన్నదంతా పెళ్ళగించి బయటికి తీయబడినప్పుడు;[6]

10. మరియు (మానవుల) హృదయాల లోని విషయాలన్నీ వెల్లడిచేయబడినప్పుడు;

11. నిశ్చయంగా, ఆ రోజున వారి ప్రభువు వారిని గురించి అంతా తెలుసుకొని ఉంటాడని!

*****

---

1) *'దబ్'హన్:* వగర్చుతూ.

2) *అల్-మూరియాతు:* అగ్నికణాలు లేపే! *ఖద్'హున్:* ఖురాల తట్టులు.

3) *అల్-ము'గీరాతు:* దాడి చేసేవాటి.

4) *అసా'ర:* లేపుట, *నఖ్'అన్:* దుమ్ము.

5) *కనూదున్:* అంటే *కఫూరున్*, కృతఘ్నుడు.

6) అంటే గోరీలలో ఉన్న శవాలను సజీవులుగా చేసి లేపి సమావేశపరచబడినప్పుడు.

***

101. సూరహ్ అల్-ఖారి'అహ్

అల్-ఖారి'అహ్: **ఉపద్రవం,** The Sudden Calamity, The Striking Hour, దుర్ఘటన, విపత్తు. మొదటి **మక్కా** కాలపు ఈ సూరహ్. బహుశా సూరహ్ అత్-తీన్ (95) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. **11** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ లో ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆ! అదరగొట్టే మహా **ఉపద్రవం**![1]

2. ఏమిటా అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం?

3. మరియు ఆ అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం, అంటే ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

4. ఆ రోజు మానవులు చెల్లాచెదురైన చిమ్మెటలవలే అయిపోతారు.[2]

5. మరియు పర్వతాలు రంగురంగుల ఏకిన దూదివలే అయిపోతాయి.[3]

6. అప్పుడు ఎవడి త్రాసుపళ్ళాలు (సత్కార్యాలతో) బరువుగా ఉంటాయో![4]

7. అతడు (స్వర్గంలో) సుఖవంతమైన జీవితం గడుపుతాడు.

8. మరియు ఎవడి (సత్కార్యాల) త్రాసు పళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో![5]

9. అతని నివాసం అధఃపాతాళమే.[6]

10. మరియు అది ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

11. అదొక భగభగమండే అగ్ని[7] (గుండం).

*****

1) *అల్-ఖారి'అతు:* అంటే హృదయాలను అదరగొట్టేది, పునరుత్థాన దినపు పేర్లలో ఒకటి. చూ. 14:48, 20:105-107. దాని ఇతర పేర్లు (1) *అల్-హాఖ్ఖతు,* (2) *అత్తామ్మతు,* (3) *అస్సాఖ్ఖతు,* (4) *అల్-గాషియతు,* (5) *అస్సా'అతు,* (6) *అల్-వాఖి'అతు,* (7) *అల్-ఖారి'అతు.*

2) *అల్-ఫరాషు:* Moth, Lepidoptira, రాత్రులలో తిరిగే చిన్న పురుగు, చిమ్మెట, దీపపు పురుగు.

3) *అల్-'ఇహ్నున్:* రంగురంగులు. అల్ - మన్ఫూష్: ఏకిన దూది.

4) చూడండి, 7:8, 18:105, 21:47 సత్కార్యాల త్రాసు పళ్ళెం బరువైనదిగా ఉంటుంది.

5) ఎవరి సత్కార్యాల పళ్ళెం తేలికగా మరియు పాపాల పళ్ళెం బరువుగా ఉంటుందో!

6) *అల్-హావియహ్:* నరకపు ఒక పేరు. ఉమ్మున్: తల్లి, శరణమిచ్చేది.

7) *హామియతున్:* నరకాగ్ని. మానవులు రగిల్చే అగ్ని కంటే నరకాగ్ని డెబ్బై రెట్లు అధికంగా మండుతూ ఉంటుంది, (స. బుఖారీ, స. ముస్లిం).

***

102. సూరహ్ అత్-తకాసు'ర్

అత్-తకాసు'ర్: **పేరాస**, Greed for more, The Piling up. మొదటి **మక్కా** కాలపు ఈ సూరహ్, మానవుని ఎడతెగని పేరాసను ఖండిస్తోంది. **8** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఇహలోక) **పేరాస** మిమ్మల్ని ఏమరుపాటులో పడవేసింది; [1]

2. మీరు గోరీలలోకి చేరేవరకు.[2]

3. అలాకాదు! త్వరలోనే మీరు తెలుసుకుంటారు.

4. మరొకసారి (వినండి)! వాస్తవంగా, మీరు అతిత్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.[3]

5. ఎంతమాత్రము కాదు! ఒకవేళ మీరు నిశ్చితజ్ఞానంతో తెలుసుకొని ఉంటే (మీ వైఖరి ఇలాఉండేది కాదు).

6. నిశ్చయంగా, మీరు భగభగ మండే నరకాగ్నిని చూడగలరు!

7. మళ్ళీ అంటున్నాను! మీరు తప్పక దానిని (నరకాగ్నిని) నిస్సంకోచమైన దృష్టితో చూడగలరు!

8. అప్పుడు, ఆ రోజు మీరు, (ఈ జీవితంలో అనుభవించిన) సౌఖ్యాలను గురించి తప్పక ప్రశ్నించబడతారు! [4]

*****

1) *అల్హా (యుల్హీ):* ఏమరుపాటులో వేసింది. *తకాసు'రున్:* ఎక్కువ పొందాలనే పేరాస అంటే ధనధాన్యాల కొరకు, పిల్లల కొరకు, బలం, ప్రభుత్వం పేరు ప్రతిష్ట కొరకు చేసే పేరాస.

2) ఆ పేరాస కోసం ప్రయత్నిస్తూనే మీరు గోరీలలోకి చేరిపోతారు.

3) ఈ పేరాస మంచిది కాదని.

4) అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహాలను ధనసంపత్తులను మంచి కొరకు ఉపయోగించిన వారు స్వర్గవాసులవుతారు. వాటిని దుష్ట ప్రయోజనాలకు వినియోగించిన వారు నరకాగ్ని పాలవుతారు.

***

103. సూరహ్ అల్-'అ'స్ర్

అల్-'అ'స్ర్: The Time, **కాలము**. ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. చెడుకు పర్యవసానం చెడు. గడిచిపోయిన కాలం మళ్ళీ చేజిక్కదు. కావున విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ, సత్యాన్ని మరియు సహనాన్ని పాటిస్తూ ఒకరికొకరు బోధించుకునేవారే సాఫల్యం పొందుతారు. ఇది **3** ఆయాతులు ఉన్న **3** సూరహ్‌లలో ఒకటి. దీని పేరు **మొదటి** ఆయత్ లో ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. **కాలం** (*'అ'స్ర్*) సాక్షిగా! [1]

2. నిశ్చయంగా మానవుడు నష్టంలో ఉన్నాడు! [2]

3. కాని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు మరియు ఒకరికొకరు సత్యాన్ని బోధించుకునే వారు మరియు ఒకరి కొకరు సహనాన్ని (స్థైర్యాన్ని) బోధించుకునే వారు తప్ప! [3]

*****

---

1) అల్లాహ్ (సు.త.) తాను కోరినదాని సాక్ష్యము తీసుకుంటాడు. కాని మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరెవ్వరి సాక్ష్యం తీసుకోరాదు.

2) ఆ మానవుడు, ఎవడైతే విశ్వసించడో మరియు సత్కార్యాలు చేయడో. తన కాలాన్ని వృథా కాలక్షేపంలో, నిషేధించిన పనులు చేయటంలో పేరాసతో గడుపుతాడో! అలాంటివాడు పరలోకంలో నరకాగ్నికి ఇంధనం అవుతాడు.

3) ఇలాంటి నష్టం నుండి తప్పించుకోగలవారు ఎవరంటే: ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.త.)ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మరియు అల్లాహ్ (సు.త.) ఆదేశాలను పాటించేవారు, అల్లాహ్ (సు.త.) నిషేధించినవాటి నుండి దూరంగా ఉండేవారు, కష్టకాలంలో సహనం వహించి,సత్యధర్మ ప్రచారం చేస్తూ ఉండేవారు.

***

104. సూరహ్ అల్-హుమ'జహ్

అల్-హుమ'జహ్: **అపనిందలు**, అపవాదాలు మోపేవాడు, The Slanderer ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడిన దాదాపు మూడు సంవత్సరాల తరువాత, సూరహ్ *అల్-ఖియామహ్* (75) తరువాత **మక్కాలో** అవతరింపజేయబడింది. **9** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అపనిందలుమోపే, చాడీలుచెప్పే ప్రతిఒక్కడికీ వినాశం తప్పదు.[1]

2. ఎవడైతే ధనాన్ని కూడబెట్టి, మాటి మాటికి దాన్ని లెక్కబెడుతూఉంటాడో![2]

3. తనధనం, తనను శాశ్వతంగా ఉంచుతుందని అతడు భావిస్తున్నాడు! [3]

4. ఎంతమాత్రం కాదు! అతడు (రాబోయే జీవితంలో) తప్పకుండా అణగద్రొక్కబడే నరకాగ్నిలో వేయబడతాడు. [4]

5. ఆ (అణగద్రొక్కబడే) నరకాగ్ని అంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా? [5]

6. అల్లాహ్, తీవ్రంగా ప్రజ్వలింపజేసిన అగ్ని;

7. అది గుండెలదాకా చేరుకుంటుంది.

8. నిశ్చయంగా, అది వారిమీద క్రమ్ముకొంటుంది; [6]

9. పొడుగాటి (అగ్ని) స్తంభాలవలె!

*****

---

1) *హుమ'జహ్* మరియు *లుమ'జ :* కొందరి అభిప్రాయంలో ఒకే అర్థంగలవి. మరికొందరు వాటి మధ్య భేదం చూపుతారు. *హుమ'జహ్* - అంటే ముఖం మీద అపనిందలు చేసేవారు. *లుమ'జహ్* - అంటే వీపు వెనుక చాడీలు చెప్పేవారు. మరికొందరు *హుమ'జహ్* - అంటే కండ్ల సైగలతో, చేతి సైగలతో దూషించటం మరియు *లుమ'జహ్* - అంటే నోటి మాటలతో దూషించటం, అని అంటారు.

2) అంటే *'జకాత్* మరియు *'సదఖాత్* ఇవ్వకుండా ఉంటాడో!

3) *అ'ఖ్లదహ్:* అంటే అది అతనిని మరణించకుండా చేస్తుందని భావిస్తాడు.

4) *అల్-'హు'తమతు:* నరకాగ్ని పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 15:43-44. ముక్కలు ముక్కలుగా చేసేది.

5) ఆ అగ్ని ఎంతో భయంకరమైనది. దాని తీవ్రతను మీ బుద్ధి అర్థం చేసుకోజాలదు.

6) *ముఅ''సదతున్:* క్రమ్ముకొను. ఆ నరకపు ద్వారాలు మూయబడి ఉంటాయి. ఎవ్వరూ దాని నుండి బయటపడలేరు.

***

105. సూరహ్ అల్-ఫీల్

అల్-ఫీల్: The Elephant, **ఏనుగు.** యమన్ యొక్క *అబిసీనియా* రాజ ప్రతినిధి (Abyssinia's Viceroy of Yaman) అబ్రహ్ (Abraha), క్రైస్తవుడు. అతడు 570 క్రీస్తు శకంలో మక్కాలోని *క'అబహ్* ను పడగొట్టే ఉద్దేశ్యంతో పెద్ద సైన్యం తీసుకొని, ఒక ఏనుగుపై ఎక్కి వస్తాడు. మక్కా కొంత దూరంలో ఉందనగా అతడి ఏనుగు మక్కా వైపు పోకుండా ఆగిపోతుంది. ఆ తరువాత ఒక పక్షుల దండు వచ్చి మట్టితోచేసి కాల్చిన చిన్నచిన్న కంకర రాళ్ళను వారిపై కురిపిస్తుంది. దానితో చాలా మంది సైనికులు మరణిస్తారు. సైన్యమంతా చెల్లాచెదరైపోతుంది. అబ్రహ్ వెనుదిరిగిపోతూ మధ్య మార్గంలోనే మరణిస్తాడు. ఆ కాలంలో అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ – దైవప్రవక్త ('స'అస) తాత – మక్కా ఖురైషుల నాయకులుగా ఉంటారు. అదే సంవత్సరంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) జన్మిస్తారు. ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. **5** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఏమీ? ఏనుగువారి (సైన్యంతో) నీ ప్రభువు ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?

2. ఏమీ? ఆయన వారి కుట్రను భంగం చేయలేదా? [1]

3. మరియు ఆయన వారిపైకి పక్షులగుంపులను పంపాడు;

4. అవి (ఆపక్షులు) వారి మీద మట్టితోచేసి కాల్చిన కంకరరాళ్ళను (సిజ్జీల్) విసురుతూ పోయాయి; [2]

5. ఆ విధంగా ఆయన వారిని (పశువులు) తినివేసిన పొట్టుగా మార్చివేశాడు.

*****

---

1) అంటే క'అబహ్ ను పడగొట్టాలనే వారి కుట్రను భంగం చేయలేదా? అని.

2) చూడండి, 11:82.

***

106. సూరహ్ ఖురైష్

ఖురైష్: మక్కాలోని ఒక పెద్ద తెగ పేరు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ తెగకే చెందినవారు. ఈ సూరహ్ మరొక పేరు *సూరహ్ అల్-ఈలాఫ్.* ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. *అల్-ఫీల్* మరియు *ఖురైష్* సూరాహ్‌లు ఒకే సూరహ్ కావచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయ పడ్డారు. **4** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (అల్లాహ్ రక్షణ మరియు ఆయన కరుణతో) **ఖురైషులు** (ప్రయాణాలకు) అలవాటుపడ్డారు.

2. (అల్లాహ్ కరుణ మరియు ఆయన రక్షణతో) వారు శీతాకాలపు మరియు వేసవి కాలపు ప్రయాణాలు చేయగలుగుతున్నారు.[1]

3. కావున వారు ఈ ఆలయ (*క'అబహ్*) ప్రభువు (అల్లాహ్)ను మాత్రమే ఆరాధించాలి![2]

4. వారు ఆకలితో ఉన్నప్పుడు ఆయనే వారికి ఆహారమిచ్చాడు మరియు ఆయనే వారిని భయం (ప్రమాదం) నుండి కాపాడాడు.[3]

*****

---

1) *ఈలాఫున్:* అలవాటుపడటం. ఖురైషుల ముఖ్య వృత్తి వ్యాపారం. వారు శీతాకాలంలో యమన్‌కు మరియు వేసవి కాలంలో సిరియాకు వ్యాపారానికి పోయేవారు. వారు క'అబహ్ నిర్వాహకులు కావటం వల్ల వారి వాణిజ్య బృందాలు ఎలాంటి ఆటంకం, అపాయం లేకుండా ప్రయాణం చేయగలిగేవి.

2) చూడండి, 2:125. అంటే ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.త.) వారిని సురక్షితంగా వ్యాపారం చేయవచ్చినందుకు వారు ఆయన (సు.త.)ను మాత్రమే ఆరాధించాలి, బహుదైవారాధనను త్యజించాలి.

3) వారిని ప్రమాదం నుండి కాపాడేవాడు మరియు వారిని పోషించేవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే కానీ – వారు పూజించే నిస్సహాయులైన – విగ్రహాలుగానీ, ఇతర కల్పిత దైవాలుగానీ కావు. కనుక వారు వాటి ఆరాధనను మానుకోవాలి. ఇంకా చూడండి, 2:126.

***

107. సూరహ్ అల్-మా'ఊన్

అల్-మా'ఊన్ : **ఉపకారం**, సహాయం, తోడ్పాటు, Assistance, ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. దీని ఇతర పేర్లు - *అద్-దీన్, అర'యిత* లేక *అల్-యతీమ్* (ఫ'త్హ్ అల్-ఖదీర్). బహుశా ఇది *సూరహ్ అత్-తకాసు'ర్* (102) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. **7** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **7వ** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. తీర్పు దినాన్ని తిరస్కరించే వ్యక్తిని నీవు చూశావా? [1]

2. అతడే అనాథులను కసరికొట్టేవాడు; [2]

3. మరియు పేదవాళ్ళకు అన్నం పెట్టమని ప్రోత్సహించనివాడు.

4. కావున, నమా'జ్ చేసే, (ఇటువంటి) వారికి వినాశం తప్పదు! [3]

5. ఎవరైతే తమ నమా'జ్‌ల పట్ల అశ్రద్ధ వహిస్తారో! [4]

6. ఎవరైతే ప్రదర్శనాబుద్ధితో వ్యవహరిస్తారో (నమా'జ్ సలుపుతారో)! [5]

7. మరియు (ప్రజలకు) సామాన్య **ఉపకారం** (సహాయం) కూడా నిరాకరిస్తారో! [6]

*****

1) ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస)ను సంబోధిస్తోంది. దీన్ - అంటే పునరుత్థాన (తీర్పు) దినం. చూడండి, 109:6.

2) ఎందుకంటే అతడు పిసినారి, తీర్పు దినాన్ని విశ్వసించనివాడు మరియు ఇహలోకంలో చేసిన పుణ్యాలకు పర లోకంలో లభించే ప్రతిఫలాన్ని విశ్వసించనివాడు.

3) అనాథులను కసరికొట్టేవారికి, ఆకలిగొన్న పేదలకు అన్నం పెట్టనివారికి, నమా'జ్ చేయనివారికి 'వైల్ ' అనే నరకమే నివాసస్థలమవుతుంది. ఎందుకంటే వారు కపట విశ్వాసులు, హృదయపూర్వకంగాకాక ఇతరులకు చూపటానికే నమా'జ్ చేసేవారు.

4) ఇలాంటి వారు అసలు నమా'జ్ చేయరు. ఒకవేళ చేసినా అశ్రద్ధతో చేస్తారు, నిర్ణీత సమయంలో చేయరు. భయభక్తులతో నమా'జ్ చేయరు. చూడండి, 4:142.

5) అంటే ఇతరులతో ఉన్నప్పుడు వారి మెప్పు పొందటానికి నమా'జ్ చేస్తారు. ఏకాంతంలో ఉంటే నమా'జ్‌ను వదలి పెడతారు.

6) *మ'అనున్:* అంటే కొద్దిపాటి సామాన్య చిన్న చిన్న సహాయాలు. ఇంట్లోవాడే వస్తువులను ఒకరికొకరు ఇచ్చుకోవటం. చిన్న చిన్న సహాయాలు చేసుకోవటం.

***

108. సూరహ్ అల్-కౌస'ర్

అల్-కౌస'ర్: అంటే **అధికం**, Good in Abundance, పుష్కలత్వం, సమృద్ధి. ఈ సూరహ్ మరొక పేరు *అన్-నర్హ్* చాలా మంది ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. ఇది **3** ఆయాతులున్న రెండవ సూరహ్. దీని పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా, మేము నీకు *కౌస'ర్*[1] ప్రసాదించాము.

2. కనుక, నీవు నీ ప్రభువు కొరకే నమా'జ్ చెయ్యి మరియు బలి (ఖుర్బానీ) కూడా (ఆయన కొరకే) ఇవ్వు![2]

3. నిశ్చయంగా నీ శత్రువు, వాడే! పేరు తెగినవాడిగా (వారసుడూ, పేరూ లేకుండా) అయిపోతాడు.[3]

*****

1) *కౌస'రున్:* అంటే **అధికం**. ఇబ్నె-కసీ'ర్ ఇక్కడ: 'ఖైరున్ కసీ'రున్ – అత్యధికమైన మేలు – అనే అర్థానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. 'స'హీ'హ్ 'హదీస్'లో - కౌస'ర్ - అనేది స్వర్గంలో దైవప్రవక్తకు ప్రసాదించబడే ఒక సెలయేరు, అని చెప్పబడింది. మరికొందరు అదొక సరోవరం అన్నారు. 'ఖైరున్ కసీ'రున్ అనే పదం వీటన్నిటినీ సూచిస్తుందని ఇబ్నె-కసీ'ర్ అంటారు.

2) నమా'జ్ మరియు బలి (ఖుర్బానీ) ఆ ఒకేఒక్క ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.త.) కొరకే చేయాలి. నర్హ్ - అంటే ఒంటె మెడలో కత్తి పొడిచి దాని రక్తనాళం కోయటం. వేరే పశువులను భూమి మీద పడవేసి వాటి మెడరక్తనాళాలనుకోస్తారు. దీనిని - *జిబ్హ్* - అంటారు. ఇక్కడ నర్హ్,బలి(ఖుర్బాని) అంటే'హజ్జ్ లేక *'ఈద్-అ'ద్హహ్* సందర్భంగా లేక సదఖ - దానం - కొరకు చేసే *జిబ్హాలు* కూడా.

3) *అబ్తరు:* అంటే, వారసుడు లేకుండా మరియు పేరు ప్రతిష్ఠ లేకుండా అయిపోవటం. అతని వెంటనే అతని వంశం అంతమవటం లేక అతని పేరు తీసుకొనేవాడు ఎవ్వడూ లేకపోవటం. దైవప్రవక్త ('స'అస)కు మగ సంతానం బ్రతికి లేనందుకు అతని ('స'అస) విరోధులు అతనిని ('స'అసను) *అబ్తర్* అని ఎత్తి పొడిచేవారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.త.) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు. మరియు అది నిజమని నిరూపించాడు.

***

109. సూరహ్ అల్-కాఫిరూన్

అల్-కాఫిరూన్: **సత్యతిరస్కారులు**. Deniers of the Truth, The Disbelievers. ఇది *సూరహ్ అల్-మా'ఊన్* (107) తరువాత, మొదటి **మక్కా** కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. సత్య ధర్మం విషయంలో సమాధానపడటం / రాజీపడటం విశ్వాసులకు తగని పని. ధర్మం విషయంలో కొంత వరకు రాజీపడమని, మక్కా ముష్రికులు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో అన్నప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. *'స'హీ'హ్ 'హదీస్'ల* ప్రకారం *క'అబహ్ 'తవాఫ్* తరువాత చేసే రెండు *రక'అత్‌లలో, ఫజ్ర్* మరియు *మ'గ్‌రిబ్ సున్నత్‌లలో* దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ సూరహ్ (109) మరియు *సూరహ్ అల్-ఇ'ఖ్‌లా'స్* (112) పఠించేవారు. అంతేకాదు అతను ('స'అస) తమ అనుచరులకు: "మీరు రాత్రి నిద్రపోయేముందు ఈ సూరహ్ చదివితే షిర్క్‌నుండి దూరమవుతారు." అని కూడా ప్రబోధించారు. (ముస్నద్ అ'హ్మద్, 5/456, తిర్మిజీ', 3403, అబూ-దావూద్, 5055 మొదలైనవి). **6** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: "ఓ **సత్యతిరస్కారులారా**!

2. "మీరు ఆరాధిస్తున్న వాటిని నేను ఆరాధించను;

3. "మరియు నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయనను (అల్లాహ్ ను) మీరు ఆరాధించేవారు కారు.

4. "మరియు మీరు ఆరాధిస్తున్నవాటిని నేను ఆరాధించేవాణ్ణి కాను;

5. "మరియు నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయనను మీరు ఆరాధించేవారు కారు.

6. "మీ ధర్మం మీకూ మరియు నా ధర్మం నాకు!" [1]

*****

1) మీరు మీ ధర్మాన్ని వదలటానికి సిద్ధంగా లేనప్పుడు! నేను నా సత్యధర్మాన్ని ఎందుకు వదలాలి? చూడండి, 28:55.

***

110. సూరహ్ అన్-న'స్ర్

అన్-న'స్ర్ : Help, Succour, **సహాయం**, విజయం, తోడ్పాటు. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) నిర్యాణానికి కొన్ని వారాల ముందు, చిట్టచివర అవతరింపజేయబడిన **మదీనా** సూరహ్. ఇది పదవ హిజ్రీలో అవతరింపజేయబడింది. ('స'హీ'హ్ ముస్లిం). ఇది **3** ఆయాతులున్న మూడవ సూరహ్. దీని పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఎప్పుడైతే అల్లాహ్ **సహాయం** వస్తుందో మరియు విజయం (లభిస్తుందో)!

2. మరియు నీవు ప్రజలను గుంపులు-గుంపులుగా అల్లాహ్ ధర్మం(ఇస్లాం)లో ప్రవేశించడం చూస్తావో! [1]

3. అప్పుడు నీవు నీ ప్రభువు స్తోత్రంతో పాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు మరియు ఆయన క్షమాభిక్షను అర్థించు. నిశ్చయంగా, ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు. [2]

*****

1) చూడండి, 3:19.

2) అంటే నీ ధర్మ ప్రచారం ముగిసే సమయం వచ్చిందనుకో! కాబట్టి నీవు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడటంలో మరియు ఆయన స్తోత్రం చేయటంలో మునిగి ఉండు. ప్రతివాడు తన జీవితపు ఆఖరి దినాలలో, వృద్ధాప్యంలో వీలైనంత వరకు ప్రభువు ధ్యానంలో మునిగి ఉండటం ఉత్తమమని, దీని సందేశము.

***

111. సూరహ్ అల్-మసద్

అల్-మసద్: The palm Fiber, ఖర్జూరపు నార. ఈ సూరహ్ మొదటి **మక్కా** కాలానికి చెందింది. బహుశా అవతరణలో ఆరవది. దీని ఇతర పేర్లు *అల్-లహబ్* (అగ్ని జ్వాలలు) మరియు *తబ్బత్* (నాశనమగుట). దీని అవతరణ గురించి ఈ 'హదీస్' ఉంది: దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తన దగ్గరి వారికి ఇస్లాం ధర్మప్రచారం చేయటానికి ఆజ్ఞ దొరికిన తరువాత, అతను 'సఫా గుట్టపై ఎక్కి: *'యా 'సబా'హా!'*" అంటారు. ఆ కాలంలో ఏదైన ఆపద వస్తే ఇలా అరిచేవారు. అప్పుడు అందరూ అక్కడ సమావేశమవుతారు. అప్పుడతను అంటారు: "ఓ మక్కా వాసులారా: 'ఈ గుట్ట వెనుక ఒక గుర్రాల సైన్యం మీపై దాడిచేయటానికి సిద్ధంగా ఉంది.' అని, నేను అంటే మీరు నమ్ముతారా?" దానికి వారంటారు: "ఎందుకు నమ్మము. నీవు సదా సత్యమే పలికావు!" అతను అంటారు: "అయితే వినండి! ఒకవేళ మీరు *షిర్క్* మరియు *కుఫ్ర్* విడువకుంటే మీపై ఘోరశిక్ష పడనున్నదని మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను." అది విని అబూ-లహబ్ అంటాడు: "నీవు నాశనమై పోవు గాక (*తబ్బన్‌లక*)! దీనికేనా నీవు మమ్మల్ని ఇక్కడ జమచేసింది?" అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడుతుంది, ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ). అబూ-లహబ్ అసలు పేరు అబ్దుల్-'ఉ'జ్జా! తన ఎర్ర రంగు రూపుల వల్ల అబూ-లహబ్ అనే మారు పేరుతో పిలవబడ్డాడు. ఇతడు దైవప్రవక్త ('స'అస) పిన్నాన్న. అతని భార్య పేరు ఉమ్మె-జమీల్ బిన్తె-'హర్బ్. వీరిద్దరు అతని ('స'అస) యొక్క క్రూరమైన విరోధులు. **5** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు **5**వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అబూ-లహబ్ రెండు చేతులూ నశించు గాక మరియు అతడు కూడా నశించిపోవు గాక! [1]

2. అతడి ధనం మరియు అతడి సంపాదన (సంతానం) అతడికి ఏ మాత్రం పనికిరావు!

3. అతడు ప్రజ్వలించే నరకాగ్నిలో కాల్చబడతాడు!

4. మరియు అతడి భార్యకూడా! కట్టెలు మోసే (చాడీలుచెప్పి కలహాలురేకెత్తించే) స్త్రీ! [2]

5. ఆమె మెడలో బాగా పేనిన **ఖర్జూరపునార త్రాడు** (మసద్) ఉంటుంది. [3]

*****

---

1) *యదా:* రెండు చేతులు. అంటే అతడు స్వయంగా! దైవప్రవక్త ('స'అస)ను దూషించి నందుకు, అతడు ఈ శాపానికి గురి అవుతాడు. ఫలితంగా అతడు బద్ర్ యుద్ధం జరిగిన కొన్నాళ్ళకే భయంకరమైన వ్యాధికి గురి అయ్యి చనిపోతాడు. అతని కుమారులు మూడు రోజుల తరువాత అతని శవాన్ని దూరం నుండియే మన్నుపోసి పాతుతారు.

2) ఆమె దైవప్రవక్త ('స'అస) బాటలో ముండ్లువేసేది. అతనికి విరుద్ధంగా చాడీలు చెప్పేది.

3) *జీదున్:* మెడ. *మసదున్:* బాగా పేనిన గట్టి త్రాడు.

***

112. సూరహ్ అల్-ఇ'ఖ్లా'స్

అల్-ఇ'ఖ్లా'స్: The Purity, **దృఢ విశ్వాసం**. దీని మరోక పేరు *అత్-తౌ'హీద్* - **ఏక దైవత్వం.** ఈ సూరహ్ ఖుర్ఆన్ యొక్క **సారం** అనబడుతుంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) దీనిని 1/3 ఖుర్ఆన్ అన్నారు. ఈ సూరహ్‌ను రాత్రి పూట చదవమని ప్రోత్సహించారు. ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ). ముష్రికులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను నీ **ప్రభువు లక్షణాలు** చెప్పమని ప్రశ్నించినప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది (ముస్నద్ అ'హ్మద్ 5/133-134). ఈ సూరహ్ మొదటి **మక్కా** కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. కొందరు 'స'హాబీలు ప్రతి *రక'అత్‌లో* ఇతర సూరాహ్‌ల తరువాత ఈ సూరహ్‌ను చదివేవారు. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఈ సూరహ్ పట్ల మీ ప్రేమ మిమ్మల్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తుంది." (బు'ఖారీ, ముస్లిం). **4** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు దీని **తాత్పర్యం** నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: "ఆయనే అల్లాహ్! ఏకైకుడు.[1]

2. "అల్లాహ్! ఎవరి అక్కరాలేనివాడు.[2]

3. "ఆయనకు సంతానం లేదు (బిడ్డలను కనడు) మరియు ఆయన కూడా ఎవరి సంతానమూ (ఎవరికీ జన్మించినవాడునూ) కాడు.

4. "మరియు (సర్వలోకాలలో) ఆయనతో పోల్చదగినది ఏదీ లేదు." [3]

*****

---

1) *అ'హదున్:* The One and Alone, ఏకైకుడు.

2) **అ'స్సమదు (68): నిరపేక్షాపరుడు, *Besought of All.*** To Whom obedience is rendered. Without whom no affair is accomplished. The Absolute, Eternal, సమస్త వ్యవహారాలు తన మీదనే ఆధారపడి ఉన్నవాడు, నిత్యుడు, శాశ్వితుడు, నిరంతరుడు. అందరూ ఆయనపై ఆధారపడి ఉన్నారు. ఆయనకు ఎవ్వరి అక్కర లేదు. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3) *లైస క మిస్'లిహీ షయ్'ఉన్'* 42:11. ఒక 'హదీస్'ఖుద్సీ: "మానవుడు నన్ను దూషిస్తాడు, అంటే నాకు సంతానాన్ని అంటగడతాడు. వాస్తవానికి నేను, ఒక్కడను, అద్వితీయుడను. ఎవరి అక్కర లేనివాడను, నేనెవ్వరినీ కనలేదు మరియు నేను కూడా ఎవ్వరికీ పుట్టలేదు. నాకు సరి సమానమైన వాడుగానీ నాతో పోల్చదగిన వాడుగానీ ఎవ్వడూ లేడు," ('స. బు'ఖారీ).

***

113. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్

అల్-ఫలఖ్: The Day Break, *'సుబ్'హున్,* **ఉదయం,** ప్రభాతం, పేకువజాము, తెల్లవారు జాము, అరుణోదయం. ఇది మొదటి **మక్కా** కాలపు సూరహ్. ఈ సూరహ్ (113) మరియు దీని తరువాత సూరహ్ *అన్-నాస్* (114)ల యొక్క ఘనతలు ఎన్నో 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఈ రాత్రి నాపై కొన్ని ఆయాతులు అవతరింప జేయబడ్డాయి. ఇటువంటి వాటిని నేను ఎన్నడూ చూడలేదు." ఆ తరువాత అతను ఈ రెండు సూరాహ్‌లు పఠించారు ('స. ముస్లిం, తిర్మిజీ'). దైవప్రవక్త ('స'అస) మానవుల మరియు జిన్నాతుల దిష్టినుండి శరణుకోరేవారు. ఈ రెండు సూరాహ్‌లు అవతరింపజేయ బడిన తరువాత అతను వీటిని నిత్యం చదివేవారు, (తిర్మిజీ', అల్బానీ - ప్రమాణీకం నం. 2150). 'ఆయి'షహ్ (ర. 'అన్హా) కథనం: అతనికి ఏదైనా కష్టం కలిగితే, *మ'ఊజ'తేన్* (*అల్-ఫలఖ్, అన్-నాస్*), సూరాహ్‌లు చదివి తమ దేహంపై ఊదుకునేవారు. అతని కష్టం అధికమైతే, నేను ఈ సూరాహ్‌లు చదివి నా చేతులను అతని శరీరం మీద పోనిచ్చేదానిని. (బు'ఖారీ, ముస్లిం).

దైవప్రవక్త ('స'అస)కు చేతబడి చేసినప్పుడు జిబ్రీల్ ('అ.స.) వచ్చి అతనితో ఈ రెండు సూరాహ్‌లు చదవమన్నారు. దానితో, ఆ చేతబడి ప్రభావం దూరమయ్యింది ('స. బు'ఖారీ, ముస్లిం). దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రతిరోజూ రాత్రి నిద్రపోకముందు సూ. *అల్-ఇ'ఖ్లాస్* (112) మరియు ఈ రెండు సూరాహ్‌లు చదివి తమ అరచేతులపై ఊది, వాటితో పూర్తి శరీరం మీద పూసుకునేవారు. మొదట నెత్తి, తరువాత ముఖం, ఆ తరువాత శరీరమంతా. ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ). **5** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: "నేను **ఉదయకాలపు** ప్రభువు అయిన (అల్లాహ్) శరణు వేడుకుంటున్నాను.

2. "ఆయన సృష్టించిన ప్రతిదాని కీడునుండి; [1]

3. "మరియు చిమ్మచీకటి కీడునుండి, ఎప్పుడైతే అది క్రమ్ముకుంటుందో! [2]

4. "మరియు ముడులమీద మంత్రించి ఊదేవారి కీడునుండి; [3]

5. "మరియు అసూయపరుడి కీడునుండి, ఎప్పుడైతే అతడు అసూయపడతాడో!" [4]

*****

1) ఇక్కడ ప్రతి రకపు కీడు నుండి శరణు కోరబడుతోంది. షైతానుల నుండి, నరకం నుండి మరియు మానవునికి హాని కలిగించే ప్రతిదాని నుండి.

2) ఎందుకంటే చీకటిలోనే హానికరమైన జంతువులు, పాములు, తేళ్ళు బయటికి వస్తాయి. నేరస్థులు రాత్రిలోనే నేరాలు చేస్తారు. ఇక్కడ ఈ విధమైన అన్ని కీడుల నుండి శరణు కోరబడుతోంది.

3) *అన్-నఫ్ఫాసా'తి:* అంటే ముడుల మీద మంత్రించి ఊదేవారి కీడు నుండి.

4)'హాసిదిన్: అసూయపడేవాడి కీడు నుండి కూడా శరణు కోరబడుతోంది.

***

114. సూరహ్ అన్-నాస్

అన్-నాస్: Mankind, **మానవులు,** జనులు. *సూరహ్ అల్-ఫలఖ్* (113)తో పాటు, ఈ సూరహ్ **మక్కాలో** అవతరింపజేయబడింది. మానవుని హృదయంలో ఉండే కీడునుండి మరియు ఇతరుల హృదయాలలో ఉండే కీడునుండి శరణుకోరుకోమని ప్రబోధించబడింది. దీనిఘనత ఇంతకు ముందు సూరహ్‌లో పేర్కొనబడింది. ఒకసారి దైవప్రవక్త ('స'అస) నమా'జ్ చేస్తుండగా అతనికి తేలుకుట్టింది. నమా'జ్ పూర్తి చేసిన తరువాత అతను నీటిలో ఉప్పు కలిపి గాయం మీద పూస్తూ *అల్-కాఫిరూన్* (109) *అల్-ఇ'ఖ్లా'స్* (112) మరియు *అన్-నాస్* (114) సూరాహ్‌లు చదివారు. (*ముజమ్మ'అ అ'జ్జవాయి'ద్,* 5/111). **6** ఆయాతులున్న ఈ సూరహ పేరు **మొదటి** ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: "నేను **మానవుల** ప్రభువు (అల్లాహ్)ను శరణుకై వేడుకుంటున్నాను! [1]

2. "మానవుల సార్వభౌముడు! [2]

3. "మానవుల ఆరాధ్యదైవం (అయిన అల్లాహ్ యొక్క శరణు)!

4. "కలతలు రేకెత్తించి తొలగిపోయేవాని కీడు నుండి;

5. "ఎవడైతే మానవుల హృదయాలలో కలతలు రేకెత్తిస్తాడో! [3]

6. "వాడు జిన్నాతులలోనివాడూ కావచ్చు లేదా మానవులలోనివాడూ కావచ్చు! [4]

*****

---

1) *రబ్బున్:* పర్‌వర్‌దిగార్ (ఉర్దూలో), పోషకుడు, చాలా మట్టుకు తెలుగు అనువాదాలలో ఈ పదానికి ప్రభువు అని అనువాదం చేశారు. మానవుడు తన తల్లి గర్భంలో ఉన్నప్పటి నుండి వానిని సరిదిద్ది SHiపోషిస్తాడు. మరియు అతని అంతిమ ఘడియ వరకు పోషిస్తాడు. కేవలం మానవుడేకాక సమస్త సృష్టికి కూడా పోషకుడు ఆయనే!

2) ఇటువంటి పోషకుడే వారి సార్వభౌముడు.

3) *అల్-వస్‌వాసు:* అంటే మెల్లని ధ్వనితో మాట్లాడటం, గుసగుసలాడటం. షై'తాన్ కూడా మానవునికి తెలియకుండానే అతని హృదయంలో చెడ్డ ఆలోచనలు రేకెత్తిస్తాడు, ఇదే వస్‌వస.

అల్-'ఖన్నాస్: నెమ్మదిగా జారుకునే వాడు, అంటే షై'తాన్.

4) ఈ *వస్‌వస* - చేసేవారు రెండురకాల వారు. **ఒకరు** జిన్నాతులలోని షై'తానులు. అల్లాహ్ (సు.త.) వాటికి మానవులను, మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షించే యుక్తిని ఇచ్చాడు. ప్రతి మానవుని వెంట ఒక షై'తాన్ ఉంటాడు. వాడు అతన్ని మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటాడు. ఈ మాట విని ఒక 'స'హాబీ (ర'ది.'అ.) ఇలా అడిగారు: "ఓ ప్రవక్తా ('స'అస) ఏమీ? మీతో పాటు కూడా ఒక షై'తాన్ ఉన్నాడా?" అతను జవాబిచ్చారు: "అవును! ఉన్నాడు కాని, అల్లాహ్ (సు.త.) నాకు వాడిపై ఆధిక్యతనిచ్చాడు అందుకని వాడు నాకు విధేయుడిగా ఉంటాడు. వాడు, నాకు మేలు తప్ప మరొక విషయాన్ని ప్రోత్సహించడు." ('స'హీ'హ్ ముస్లిం).

రెండవ రకమైన షై'తాన్‌లు మానవులలో ఉన్నారు. వారు, తాము మంచి ఉపదేశం ఇస్తున్నా మని చెబుతూ మానవులను మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటారు. షైతాన్ మానవులనేకాక జిన్నాతులను కూడా మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటాడని మరికొందరి అభిప్రాయం.

***